

KELTSKÝ HOROSKOP PODLE STROMOKRUHU

Podstatou keltského náboženství bylo uctívání přírody. Proslulé anglické Stonehenge je spojováno s druidskými rituály. Druidové uctívali mužské a ženské božství, které bylo personifikací přírodních sil. Jejich posvátnými rostlinami byly dub a jmelí.

Z knihy J. F. Clarka Deset velkých náboženství se dozvídáme, že druidové věřili ve tři světy a putování duší mezi nimi. V prvním vyšším světě vládne štěstí. Druhý, nižší svět, je naplněn nicotou a utrpením. Třetí svět je ten náš. Putování duší mezi jednotlivými světy slouží jako trest nebo odměna a také k očišťování duše. Podle této knihy je v současném světě Dobro a Zlo tak přesně vyváжено, že má člověk naprostou volnost přiklonit se k jednomu nebo k druhému.

Podle druidů má putování duší trojí význam: poznání všech stránek bytí, získání znalostí o všech věcech a získání síly k překonání zla. Jakmile se člověk narodí, stává se s prvním nadechnutím zrozcem určitého znamení zvěrokruhu. Víme však, že do světa vstupujeme nejen například jako Býci, Kozorozi či Lvi, ale i jako Olše, Jasany, Borovice a jiné stromy. Podle data našeho narození je nám totiž přisouzen i určitý druh stromu.

Pro tento horoskop bývá také používán název Horoskop keltský (galský). Keltové si velice vážili stromů a přikládali jim velký význam. Tvrdili, že každý člověk, stejně jako strom, má své charakteristické rysy, své klady a zápory, přednosti a nedostatky a že každý vyžaduje určité podmínky pro život.

Velkou důležitost druidové přičítali letnímu a zimnímu slunovratu, jarní a podzimní rovnodennosti. V tyto dny pořádali slavnostní pochody a obětovali bílé býky. Základním principem jejich horoskopu je pozice Slunce ve vztahu k Zemi. V souladu s tím závisí osud člověka, jeho charakter a schopnosti na vzdálenosti Slunce od Země v den jeho narození. Každý znak má dvě periody účinku.

1. 1. – 10. 1.	JEDLE	2. 7. – 12. 7.	JEDLE
11. 1. – 20. 1.	JILM	13. 7. – 22. 7.	JILM
21. 1. – 30. 1.	HLOH	23. 7. – 1. 8.	HLOH
31. 1. – 8. 2.	TOPOL	2. 8. – 11. 8.	TOPOL
9. 2. – 18. 2.	MODŘÍN	12. 8. – 21. 8.	MODŘÍN
19. 2. – 29. 2.	BOROVICE	22. 8. – 31. 8.	BOROVICE
1. 3. – 9. 3.	VRBA	1. 9. – 10. 9.	VRBA
10. 3. – 20. 3.	LÍPA	11. 9. – 22. 9.	LÍPA
21. 3. (20. 3.)	DUB	23. 9. (22. 9.)	OLŠE
22. 3. – 30. 3.	LÍSKA	24. 9. – 30. 9.	LÍSKA
31. 3. – 9. 4.	JEŘÁB	1. 10. – 8. 10.	JEŘÁB
10. 4. – 18. 4.	JAVOR	9. 10. – 17. 10.	JAVOR
19. 4. – 27. 4.	OŘEŠÁK	18. 10. – 26. 10.	OŘEŠÁK
28. 4. – 6. 5.	TIS	27. 10. – 4. 11.	TIS
7. 5. – 15. 5.	TOPOL	5. 11. – 13. 11.	TOPOL
16. 5. – 24. 5.	KAŠTAN	14. 11. – 23. 11.	KAŠTAN
25. 5. – 2. 6.	JASAN	24. 11. – 2. 12.	JASAN
3. 6. – 11. 6.	HABR	3. 12. – 11. 12.	HABR
12. 6. – 20. 6.	OSIKA	12. 12. – 20. 12.	OSIKA
21. 6. (20. 6.)	BŘÍZA	21. 12. (22. 12.)	BUK
22. 6. – 1. 7.	JABLOŇ	22. 12. – 31. 12.	JABLOŇ

LIDÉ TOPOLU

Topol je strom lidí, kteří se narodili v období:

5. 11. – 13. 11.

31. 1. – 8. 2.

7. 5. – 15. 5.

2. 8. – 11. 8.

přednosti: ***přímočarost, čestnost, životní nadsled***

slabiny: ***popudlivost, osamělost***

varianty: ***oman pravý***

Topol je v keltské mytologii velmi důležitý strom.

V našem stromokruhu se vyskytuje dokonce čtyřikrát, vždy po keltských svátcích Samhainu, Imbolcu, Beltinu a Lugnasadu.

Stejně jako topol bývají lidé narození v době jeho vlády přímočaří a rovní. Mívají často umělecký talent a cit pro krásu. Většinou jsou tito lidé úzce spjati s přírodou a ve volné krajině se cítí mnohem lépe než ve městě. Lze bez nadsázky říci, že také přírodě rozumějí mnohem lépe než většina ostatních lidí.

Bývají oblíbeni mezi ostatními, neboť si zachovávají určitý životní nadsled, nikdy příliš nebaží po majetku a bývají i šikovní diplomaté v mezilidských vztazích. V kritických situacích se v nich někdy dosti nečekaně objeví až šílená odvaha a dokáží hájit své předem prohrané stanovisko s jistotou někoho, kdo má za sebou milionovou armádu.

Tyto kladné vlastnosti jsou někdy vyvažovány určitou osamělostí a pocitem opuštěnosti, neboť vzhledem k dosti vysokým morálním nárokům na okolí nemívají příliš mnoho opravdových přátel. To u nich může někdy vést až k popudlivosti a zahořklosti.

Ani v lásce nebývají tito lidé vždy plně uspokojeni a jen málokdy se splní jejich sen o široce rozvětvené a pevně spolu držící rodině. Svoji nespokojenost či hoře však dokáží většinou velmi dobře skrývat a ani přátelé nemusí o jejich vnitřním trápení vědět. Mezi lidmi topolu je nápadně vysoké procento spisovatelů a lékařů.

Z významných lidí zde najdeme např. českého krále **Jana Lucemburského**, panovnici **Marii Terezii**, spisovatele **Karla Jaromíra Erbena**, herce **Miroslava Horníčka** a **Jana Wericha** či vědkyni **Marii Curie-Sklodowskou**. Patří sem i lezec na obtížnost **Adam Ondra**.

Topol je rychle rostoucí světlomilná nenáročná dřevina. Často je vysazován na hrázích rybníků a podél vodních toků, kde zpevňuje kypré břehy. Vyskytuje se na periodicky zaplavovaných půdách (lužní lesy), ve vlhkých lesích, na březích řek a potoků. Na příliš suchých stanovištích je náchylný k chorobám a k lámavosti vrcholů.

Jeho dřevo sloužilo Keltům k výrobě dřeváků, někdy si z něj zhotovovali štíty, které potahovali kůží. Topolové dřevo je řídké, nepříliš pevné a na řezu chlupaté. Jedná se o rychle rostoucí dřevinu, která dnes často slouží jako obnovitelný zdroj energie – používá se jako palivo ve formě štěpky nebo pilinových briket.

Kůra z mladých stromů a jejich pupeny jsou požitelné a v dobách nouze zachránily nejednu rodinu před smrtí hladem. Léčivé účinky topolu nejsou dnes příliš známé, avšak již od dob Keltů si lidé z listů tohoto stromu dělali obklady na opruzeniny a z jeho pupenů, lněného oleje a včelího vosku zhotovovali výbornou mast proti revmatickým obtížím, na hemeroidy, omrzliny a popáleniny od slunce.

LIDÉ KAŠTANU

Kaštan je strom lidí, kteří se narodili v období:

14. 11. – 23. 11.

16. 5. – 24. 5.

přednosti: ***cílevědomost, houževnost, rozvážnost***

slabiny: ***náročnost***

varianty: ***jedlý kaštan, vřes, jmelí***

Kaštan (správně jírovec maďal) je strom houževnatě bojující o svůj prostor, okolí však dokáže štědře obdarovat svými plody i pohodou ve stínu jeho koruny.

Lidé narození v jeho období mají hluboce zakořeněný smysl pro spravedlnost a jsou schopni úporně bojovat o každou věc, kterou považují za správnou. Jsou však velmi rozvážní a nikdy se nenechají strhnout k ukvapeným rozhodnutím. Mnohdy bývají považováni za umíněnce, kteří se své pravdě nezpronevěří ani za cenu vlastního zesměšnění. Není však pravda, že by to byli nesnesitelní tvrdohlavci, mívají totiž dosti často i smysl pro humor, který dokáže vyléčit nejen jeden rozpor.

Jsou věrní svým zásadám a nikdy je nemění. To se pak projevuje i v lásce: nesnadno a nepřiliš často se opravdu zamilují, jsou nároční ke svým partnerům, avšak jakmile se jednou pro někoho rozhodnou, neopustí ho už nikdy v životě. Tito lidé mají v podstatě dvě možné podoby osudu: buď se brzy dostanou velmi vysoko a pak žijí spokojený a většinou velmi užitečný život, nebo se neustále potýkají s mnoha překážkami a těžko si hledají své místo ve společnosti.

Mezi známými osobnostmi narozenými v období kaštanu najdeme **Karla Hynka Máchu**, **Mikoláše Alše**, skladatele **Richarda Wagnera**, tragicky zesnulého **Bohumila Hanče**, fotbalistu **Petra Čecha**, herečky **Meg Ryan** nebo **Jodie Foster**.

Kaštan byl vždy ceněný strom a hojně byl a je vysazován v parcích a zahradách. Je to strom, který doslova kypí energií, již obdarovává každého, kdo spočine pod jeho rozložitou korunou. Všimněme si, jak je dodnes oblíbeným stromem venkovských zahrad, kde si často lidé kolem jeho kmene postavili lavičku. Stejně tomu bývá i na návších.

Lesklé hnědé plody „koňského“ kaštanu se nosí v kapse jako talisman a připisuje se jim ochranné působení na majitele. Trvá však pouze tak dlouho, pokud plod neztratí svůj lesk. Nejsilněji tak působí kaštany darované dítětem.

Vyvařená kůra jírovce (což je druhý název kaštanu) sloužila jako koupel při poruchách prokrvení, neboť obsahuje látky, které zpevňují stěny cév a zlepšují prokrvení jemných vlásečnic. Výborná koupel se též odjakživa připravovala z plodů (koňských kaštanů), neboť pomáhá nemocným revmatismem a dnou. Kaštan obsahuje také látky, které chrání pokožku proti slunci. Pojmenování jírovec pochází od jarý (v původním smyslu hořký).

Ve starých dobách byl v našich zemích mnohem častější a Kelty i oblíbenější kaštanovník setý (*Castanea sativa*) nazývaný též kaštanovník jedlý. Jeho plody jsou po upražení jedlé, jeho dřevo je velmi trvanlivé, těžké, pevné, tvrdé, pružné a houževnaté a nenapadají je škůdci. Odvar z květů kaštanovníku jedlého měl prý osvobozující účinek, je určen pro lidi, kteří svoji situaci vidí jako bezvýchodnou a dlouho nenacházejí řešení. Nevýhodou kaštanovníku je, že patří mezi silné alergen.

Kaštanu patří stejný znak oghamu, který je přiřazen vřesu, po němž je tento znak pojmenován (Ur). Lidé zrození v období kaštanu by měli vřes vnímat velmi kladně. Jistě jim bude chutnat i vřesový čaj, který má nádhernou medovou vůni.

LIDÉ JASANU

Jasan je strom lidí, kteří se narodili v období:

24. 11. – 2. 12.

25. 5. – 2. 6.

přednosti: *cílevědomost, předvídavost*

slabiny: *náročnost, možné sobectví*

varianty: *netík (ženský vlas)*

Člověk narozený v období vlády jasanu mívá zpravidla v životě štěstí. Bývají to lidé pevní, ctizádostiví a velmi schopní. Vytyčeného cíle dosahují zejména díky svým dobrým organizačním schopnostem a praktické předvídavosti. Bývají obdařeni přirozenou inteligencí a snadno se učí novým věcem. Díky těmto vlastnostem se velmi často v životě stávají oporou pro ty, kteří u nich hledají ochranu. Pomocí své rozvážnosti a vynalézavosti dokáží nalézat řešení i v těch nejnepríznivějších obdobích.

“Jasani“ však mívají i některé negativní vlastnosti. V partnerství i přátelství bývají často dost nároční, nechtějí jen dávat, ale dost hledí na to, co od druhého mohou čekat. Někdy se tato vlastnost vyvine až do neskrývaného sobectví. Dokáží si i hodně odříkat a velmi neradi se zadlužují, neboť nezávislost a svoboda rozhodování jsou jim nadevše.

Není divu, že mezi zrozenci jasanu najdeme významné a dobré státníky jako byli **John F. Kennedy**, **Jacques Chirac** či **Alexander Dubček**. O příslovečné hloubavosti jasanů svědčí i to, že mezi ně patřili matematik a zakladatel kybernetiky **Norbert Wiener**, vynálezce turbíny **Viktor Kaplan** a spisovatel **Mark Twain**.

Botanický název Jasan ztepilý nedostal tento strom náhodou. Je to mohutný, statný strom, jehož koruna dosahuje až 45 metrů výšky. Jasan patří mezi naše největší stromy. Ze stromu přímo vyzařuje klid, majestátnost a opora.

Je nasnadě, že se tento strom stal důležitým prvkem mnoha mytologií. V původní germánské mytologii byl dokonce stromem nejdůležitějším – známý Yggdrasil byl vesmírným stromem, jenž byl zasvěcen Odinovi. Germáni také věřili, že z jasanu se zrodil první muž, zatímco první žena vznikla z olše. V keltské mytologii byl jasan považován za mocného ochránce a léčitele.

Světle hnědé jasanové dřevo je tvrdé, pružné a dobře odolává vodě. Proto Keltové z jasanu stavěli čluny a vyráběli luky i šípy. Druidové si dělali z jasanového dřeva své kouzelné hole. Taková hůlka nebo hůl z jasanu byla mocným ochranným a léčivým prostředkem, zejména když v ní byly vyryty další magické symboly. Nyní se dřevo používá zejména v truhlářství, při výrobě nábytku a sportovního náčiní.

V lidové magii odjakživa platilo, že jasan dovede člověka zbavit mnoha neduhů již jen svou přítomností. O tom, že se některé keltské zvyky dochovaly přes propast dvou tisíc let i u nás, se lze přesvědčit na nejednom příběhu. Na Šumavě se traduje od nepaměti, že když je někdo nemocný, dává se mu pod lůžko čerstvě nasekané jasanové dřevo. Jasan je léčivou rostlinou působící močopudně a projímavě. Lístky se užívaly při léčbě revmatismu nebo bércových vředů, kůra údajně snižuje horečku a lze ji využít jako náhražku chininu.

A když jsme u těch dochovaných zvyků. Málokdo si dnes uvědomuje, že když chce, aby něco dobře vyšlo, aby se to nepokazilo, a zaklepe přitom „na dřevo“, používá vlastně prastarý keltský zvyk. Keltové totiž měli ke všem stromům ohromnou úctu a věřili, že v nich sídlí mocní duchové – klepání na dřevo mělo zprostředkovat ono přání těmto duchům. Klepalo se vždy třikrát, což je zase vzpomínka na trojí povahu většiny keltských božstev a trojku vůbec jako na posvátné keltské číslo.

LIDÉ HABRU

Habr je strom lidí, kteří se narodili v období:

3. 6. – 11. 6.

3. 12. – 11. 12.

přednosti: *odpovědnost, píle, poctivost*

slabiny: *nerozhodnost, nedůvěra*

varianty: *platan, zimolez*

Lidé narození v těchto obdobích mají ohromně vyvinutý smysl pro pořádek, odpovědnost a spravedlnost. Snadno se podřizují stanovenému pořádku, sami dbají na striktní dodržování zákonů i obecně přijatých pravidel. Ve všech svých životních úlohách se snaží čestně a poctivě obstát, nikdy se nedopouštějí lajdáctví, nikdy překážky neobcházejí. Z poctivého přístupu k plnění povinností však vyplývá jejich značná nerozhodnost a nedostatek vlastní iniciativy, často se totiž obávají vlastních chybných rozhodnutí.

Habři neradi opouštějí vyšlapanou cestu a ověřené metody. Ve společnosti to bývají milí a příjemní lidé, kteří se nikdy neuchylují k podlému jednání. Jejich brzdou však je hluboce zakořeněná nedůvěra k lidem, které se nikdy nedokáží zcela zbavit a která jim ztrpčuje život. Ukáznění a pracovití „habři“ mívají velmi rádi, jsou-li za svoji práci náležitě oceněni. Nejde jim ani tak o finance jako spíše o morální uznání. To však vede často ke ctižádosti, touze po slávě a kariéře. Úspěchy a vychvalování jiných v nich někdy vyvolávají závist, kterou pak dovedou špatně skrývat.

V lásce tito lidé vždy touží poznat něco velkého, neobvyklého. Vždy se cítí velmi potěšeni náklonností opačného pohlaví. V manželství však bývají zpravidla věrní, neboť manželský slib a obecně přijatá společenská pravidla jsou jim téměř posvátná.

Mezi habry najdeme mnoho lidí s uměleckými vlohami. Spojí-li se jejich umělecký talent s jejich příslovečnou pílí a sebekázní, pak není divu, že mezi nimi najdeme známé skladatele, jakými byli např. **Robert Schumann**, **Bohuslav Martinů** či **Jim Morrison** ze skupiny **The Doors**, nebo herečku **Kim Basinger**.

Habr patří mezi původní a velmi hojné dřeviny vyskytující se v Česku v původních porostech již od poslední doby ledové. Bohužel na mnoha místech byl dnes téměř vytlačen a to je velká škoda. Habr je statný strom s vysokou nepravidelně klenutou korunou. Jeho kmen i spodní větve mají charakteristický vzhled, vypadají jakoby svalnaté. Možná proto, položíte-li ruku zejména na nějaký starší vzrostlý habr, můžete jasně cítit, že je to živá bytost. Habr má vynikající harmonizující vliv na lidi, zdržující se pod jeho korunou. Pokud vás čeká nějaká důležitá práce nebo činnost, k níž budete potřebovat mnoho duševních sil a schopnost soustředění pouze na jednu věc, dodá vám je právě habr.

Dobře snáší seřezávání, je proto často používán v živých plotech. Je pěstován též pro své kvalitní tvrdé dřevo vhodné pro výrobu hudebních nástrojů. Napodoboval se jím eben. Dodnes se používá na čepy, palice i šrouby, na klíny, na hoblíky, rukojeti apod.

Stejný znak oghamové abecedy jako habru náleží i platanu. Znamená to, že lidem narozeným v uvedeném období je platan stromem stejně blízkým jako habr. Platan dnes můžeme často nalézt v parcích, kde je oblíbeným stromem.

Další rostlinou tohoto znamení je zimolez (koží list), jehož starokeltský název (Uilen) nese i příslušný znak oghamu. Zimolez je odedávna používaná bylina, jejíž sušený květ je díky antimikrobiálním účinkům vynikajícím prostředkem proti všem zánětům. Květy zimolezu prý přitahují peníze a jakýkoli přímý kontakt s rostlinou (stejně jako u habru) prý zvyšuje psychické schopnosti.

LIDÉ OSIKY

Osika je strom lidí, kteří se narodili v období:

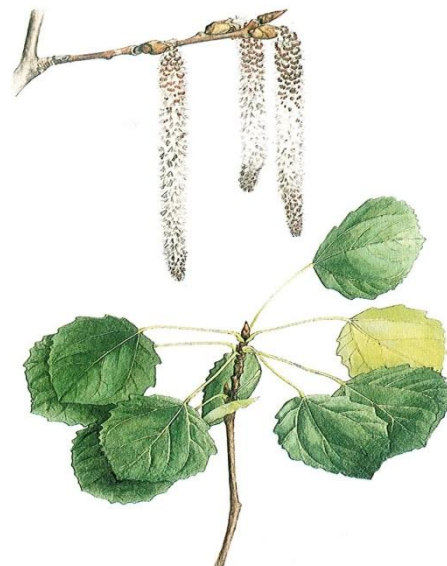
12. 12. – 20. 12.

12. 6. – 20. 6.

přednosti: *energie, zdraví, elán*

slabiny: *nestálost, roztěkanost*

varianty: *fíkovník, kaprad' samec, boryt barvířský, topol bílý*

Lidé osiky mívají velmi pestrý život. Mívají totiž dobrodružnou povahu a k ní se často řadí různorodé schopnosti. Do všeho se dokáží vrhnout s velkým nadšením, jsou schopni se cele obětovat nějaké věci nebo i osobě. Vše, co činí, dělají naplno s ohromnou energií a elánem. Je nasnadě, že se přitom často dostávají v životě do různých potíží a problémů. Své problémy většinou spíše podceňují, věří, že se vždycky nějak vyřeší třeba samy od sebe nebo s pomocí přátel. Přátel nemívají mnoho, neboť nejsou příliš angažováni ve společnosti. Na druhé straně bývají mezi lidmi dost oblíbeni, neboť nepostrádají smysl pro humor a také umí ve vhodné chvíli zalichotit.

Přestože lidé zrození pod vládou osiky mívají mnohostranný talent i dobrý smysl pro obchod, nebývají většinou bohatí. Málokdy totiž své vlastnosti dokáží využít ve svůj prospěch. Často vystřídají mnoho různých povolání a těžko nalézají práci, která by je uspokojovala. Určitá těkavost a neschopnost soustředit se na jediný záměr bývá často brzdou jinak velmi rychlého rozvoje schopností u těchto lidí. Bývají vybaveni uměleckým citem a nadáním, ale obvykle jim chybí vytrvalost k tomu, aby se v uměleckém světě prosadili. Pokud však se u nich jen trochu prosadí cílevědomost, mají v životě vyhráno.

Kvůli určité povrchnosti nejsou příliš stálými partnery v lásce ani v manželství. Přesto však milují rodinný život, velmi dobře rozumí dětem a často dokáží velmi silně přilnout ke zvířatům. Lidé osiky bývají často od přírody vybaveni tělesnou krásou a mladistvým vzhledem, který si uchovávají až do vysokého věku. Mezi jejich časté záliby patří sportování, tanec a cestování. Možná i proto se těší poměrně dobrému zdraví. Pokud však onemocní, bývají náchylní k prudkým a vysokým horečkám.

Mezi lidi osiky, kteří dokázali využít svých schopností a něčeho v životě dosáhli, bytí je charakteristické, že nikdy to pro ně snadné nebylo, patří geniální skladatel **Ludwig van Beethoven**, vynikající lidé vědy jako např. fyzici **James C. Maxwell**, objevitel radioaktivity **Henri Becquerel**, zakladatel elektrostatiky **Charles-Augustin de Coulomb**, astronom **Tycho Brahe**, nebo historik a politik **František Palacký**. Patří sem však i nebezpečný despota **Josef Vissarionovič Džugašvili**, známý jako Stalin.

Osika je strom příbuzný topolu a břízám. Patří mezi tzv. pionýrské dřeviny, dokáže totiž velmi rychle osídlit různé neobhospodařované plochy. Po několika desítkách let však ustupuje v konkurenci s jinými dřevinami, neboť špatně snáší zastínění. Je poměrně hojným stromem v celé Evropě, obývajícím mýtiny a okraje lesů. Velmi efektivním způsobem rozmnožování osik je vegetativní rozrůstání pomocí kořenových výběžků.

Dřevo rychle rostoucí osiky je měkké a pro velký obsah vody dosti těžké. Používá se na výrobu zápalek, buničiny a na saunové kabinky (nemá smolné kanálky). Keltové někdy využívali nařezaných proužků osiky ke košíkářským pracím.

Stejný význam jako osika měl v jižněji položených krajích také fíkovník. Další rostliny tohoto znamení jsou boryt barvířský a kaprad' samec. Mezi oblíbené barvy lidí osiky patří jiskřivě bílá lilie. Pokud jste zrozeni ve znamení osiky, pak se k vám z drahých kamenů hodí nejlépe diamant, opál nebo zirkon.

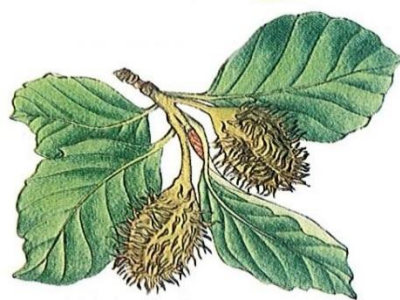
LIDÉ BUKU

Buk je stromem těch, kteří se narodili o zimním slunovratu:

21. 12. (22. 12.)

přednosti: *houževnatost, cílevědomost*

slabiny: *možný despotismus*

Lidé narození v tento den dostali do vínku celou řadu jedinečných vlastností. V zaměstnání najdeme tyto lidi velmi často na vedoucích místech, pro něž jsou přímo předurčení. Jde totiž o lidi, kteří nejenže mívají odvážné životní plány, ale dokáží je většinou proměnit. Bývají velmi houževnatí, cílevědomí a pracovití. Ve sporu s nimi jejich protivníci velmi brzo zjistí, jak tvrdé a houževnaté je dřevo buku i povaha těchto lidí. Pokud je přesvědčen o své pravdě, neustoupí ani o píď, nesleví ze svého přesvědčení, ani za cenu vlastního ohrožení. Proto bývá velmi dobrou oporou pro ostatní. Nebezpečná však je pro ně možnost ztráty kontaktu s realitou, která, pokud se objeví, vede k despotickým projevům těchto lidí.

Přestože bývají lidé buku velmi šetrní, jejich šetrnost nikdy nepřeroste v lakotu. Naopak bývají velmi nenároční, vděční a dokáží se těšit doslova z každé maličkosti. Protože si příliš nelámou hlavu zbytečnými starostmi, působí někdy navenek trochu dojmem lehkomyšlných lidí, ale těmi lidé buku nikdy nejsou. Je to dojem vyvolaný tím, že oni vždycky velmi dobře vědí, co chtějí a skoro vždycky toho dosáhnou.

Soužití s lidmi buku vyžaduje často velkou dávku tolerance a někdy velkou přizpůsobivost. V lásce jsou opatrní a vybíraví. Nedá se však říci, že by měli malou fantazii a rozhodně s nimi není nuda. V manželství se buk projevuje jako spolehlivý partner, který dokáže věnovat své rodině, zázemí a domovu ohromné úsilí.

Člověk, narozený ve znamení buku, bývá skutečně „zdravý jako buk“. Tito lidé mají od přírody nadělenou přirozenou odolnost proti běžným neduhům. Choroby je postihují až ve velmi pokročilém stáří a nejvíce pak bývají ohroženi infarktem a oběhovými poruchami. Zrození buku často mívají rádi hnědou nebo černou barvu.

Mezi vždy něčím výjimečnými lidmi zrozenými ve dni buku, tj. o zimním slunovratu, najdeme vynikající umělce, jakým byl např. skladatel **Zdeněk Fibich**, herec **Josef Bek**, zpěvák **Frank Zappa**, spisovatel **Arnošt Lustig** či herečka **Jane FONDOVÁ**.

Buk je jedním z nejhojnějších listnatých stromů v jižní a střední Evropě. V Anglii se leckde ještě dodnes nazývá buk „matkou lesa“. Jeho hladká, olověně šedá kůra jakoby sváděla k popsání jako čistý list papíru. Však také slovanské a germánské jazyky odvodily název buku z odvozeniny slova písmeno (bukva, Buchstabe). Podobně jako dříve druidové, i germánské kněžny údajně věštily z run, vyrytých na bukové hůlky.

Patří mezi dřeviny snášející značné zastínění; po jedli a tisu je prakticky nejstinnější lesní dřevinou. Bukové dřevo se odedávna používalo k výrobě dřevěného uhlí a k uzení. Buk byl odedávna považován za strom, poskytující ochranu v nejistých časech. Do buku neuhodí ani blesk, neboť buk má kořeny vedoucí jen povrchovou vrstvou půdy a proto blesky nepřitahuje.

Čaj připravený z bukové kůry má protihorečnaté účinky, vývar z listů byl považován za účinný proti svědivým vyrážkám a omrzlinám. Bukvice byly vynikající potravou pro vepře, které Keltové chovali. Plody jsou pro člověka z důvodu vyšší koncentrace taninů za syrova mírně jedovaté, tepelnou úpravou však jejich toxicita značně klesá.

Buky doslova vyzařují osvěžující jas a poskytují příjemný chládek. Lidé unavení duševním vypětím, kteří potřebují osvěžení, by měli vyhledat statný buk. Stačí jen chvíli postát pod jeho mohutnou korunou, abychom pocítili, jak rychle dokáže doslova provětrat hlavu, očistit mysl a uvolnit jasné vnímání.

LIDÉ BŘÍZY

Bříza je stromem těch vzácných lidí, kterým bylo přisouzeno zrození o letním slunovratu:

21. 6. (20. 6.)

přednosti: *skromnost, duchovno, citovost*
slabiny: *puritánství, sklony k moralizování*
varianty: *růže, sakura, mochna*

Lidé, kteří jsou narozeni ve znamení břízy, jsou neobyčejně příjemné a dobré povahy. Škoda, že je to tak vzácné znamení, kterým se může pochlubit jen málokdo. Břízy jsou výhradně duchovně a citově založení lidé, kteří nejsou nikterak vázáni na hmotné statky. Jsou velmi skromní, nikdy na ostatních nic nevyžadují, nikdy nikomu nepůsobí žádné starosti. U člověka zrozeného jako bříza si můžete být naprosto jisti, že nikdy nezneužije vaši důvěry nebo laskavosti.

Břízy milují útulný domov, dobré knihy, pěknou hudbu a jediné, co nesmí postrádat, je přítomnost spřízněné duše. Na svůj osud, jakkoli bývá někdy těžký, si nikdy nestěžují. Přes svoji jemnost a zdánlivou křehkost bývají lidé břízy neobyčejně houževnatí a pracovití. Jsou nadáni přirozenou inteligencí a velkým přebytkem fantazie, což jim umožňuje překonat mnoho překážek, s kterými se v životě často setkají.

Jejich nepochybné nadání, skromnost a neobyčejná morálka jim zjednávají ve společnosti úctu a uznání. Díky své skromnosti a minimálním nárokům bývají lidé břízy spokojeni v každém prostředí a při každé práci. Nejvýrazněji se však jejich nadání projevuje v umění a literatuře. Je to však skromnost a neprůbojnost, které způsobují, že lidé břízy se jen málokdy ocitají na výsluní slávy. Břízy bývají často puritánské a někdy mají sklon k moralizování. Většinou však dokáží rozeznat podstatné od malicherností a své názory nikomu příliš nevnučují. Bohužel v dnešním často tolik citově odcizeném světě se někdy lidé břízy stávají terčem nenávisti lidí závistivých a těch, které jejich čistota a skromnost provokuje. Lidé břízy se nikdy nebrání a stahují se do sebe. Přestože pomoc nikdy nevyhledávají, neměli bychom v takových případech zůstat nečinní.

Mezi vždy něčím výjimečnými lidmi zrozenými ve dni břízy, tj. o letním slunovratu, najdeme fotbalistu **Michela Platiniho** nebo následníka britského trůnu prince **Williama**.

Bříza je typický strom jara, lásky a světla. Keltové ji považovali za vtělení bohyně Matky, zejména její panenské podoby bohyně Brighid. Také u jiných národů se těší bříza velké úctě a např. Estonci ji mají ve svém znaku. Z březového proutí vyzařuje omlazující a očišťující energie. To vědí severské národy, které březové proutí používají v saunách, březovým proutkem šlehali mládenci na jaře dívky, pod břízou (nebo májkou z břízy) se líbali milenci o Beltinu a věneček z březových větvíček darovaný dívce či mládenci znamenal vyznání lásky. To, že tento strom skutečně vyzařuje do okolí lásku, si můžete snadno ověřit. Zjevte své vyvolené (nebo vyvolenému) své city pod břízou! Pokud jsou pravé, budou opětovány.

Bříza je stejně užitečný strom jako lidé v jejím znamení zrození. Není třeba se ani zmiňovat o jejím blahodárném účinku na vlasy a pleť, je všeobecně známý a to již několik tisíc let. Málo se však ví, že čaj z mladých listů břízy bělokoré účinně rozpouští ledvinové kameny. Působí také jako jemné laxativum. V minulosti se na jaře navrtávaly břízy pro sladkou mizu nebo pro pitnou vodu, která je skryta ve vrstvě za sladkou mízou. Březové dřevo obsahuje snadno hořlavé dehtové látky, a proto hoří i mokré.

V lidové magii se listky březové kůry používaly k přivolání lásky: za novoluní se na bílou kůru napsalo konkrétní přání, kůra se pak spálila a popel vhodil do řeky. Bříza je však i stromem mateřské lásky, proto Keltové vyřezávali dětské kolébky téměř výhradně z březového dřeva.

LIDÉ JABLONĚ

Jabloň je strom lidí, kteří se narodili v období:

22. 6. – 1. 7.

22. 12. – 31.12.

přednosti: *srdečnost, dobrodružnost*

slabiny: *nestálost*

varianty: *hrušeň*

Jabloňoví lidé jsou vždy sympatičtí, nadaní zvláštním kouzlem osobnosti. Při jednání s ostatními lidmi bývají srdeční a velkorysí. Jsou to lidé hloubaví a ochotní pustit se do jakéhokoli dobrodružství. Mívají velkou lásku ke knihám a solidní vědecké nadání. Dobrodružná povaha má svoji odvrácenou stránku v jejich milostném životě, neustálá touha objevovat něco nového bývá zdrojem jejich četných milostných dobrodružství. Přesto však tito lidé mnohdy nalézají v manželství uspokojení a obvykle se usadí. Nepotřebují nic jiného než vnímavého partnera s citlivou duší.

Zrozcenci jabloně mají často velmi mnoho přátel, mimo jiné i proto, že jsou neobvykle obětaví, nezištní a schopni se rozdělit o cokoli. Jejich velkorysosti však bývá dosti často zneužíváno, dokonce se často nechají oklamat. Přes svoji důvěřivost však zdaleka nejsou lidé jabloně ani trochu naivní nebo lehkomyšní. V zaměstnání bývají mnohdy nespokojeni a často je mění. Nesnášejí totiž monotónní a jednotvárnou práci, mají rádi změnu, a proto jejich život bývá celkově dosti pestrý.

Mezi typické zrozcence jabloně patří spisovatelé, např. **Antoine de Saint-Exupéry** či **Rudyard Kipling**. Patří sem i umělci jako **Marlene Dietrichová**, malíř **Peter Paul Rubens**, vynikající skotský fyzik **William Thomson Kelvin** nebo fotbalista **Lionel Messi**.

Jabloň je člověku známá již od mladší doby kamenné a její vyšlechtěné odrůdy se pěstovaly již za dob Keltů i u nás. Tento nevelký strom, jenž v původní plané formě obýval světlejší okraje lesů, byl předmětem dávných mýtů a mystérií. V keltských mýtech se hrdinští králové a druidové odebírali po smrti do bájného Avalonu, čili země jablka. Také v keltských pohádkách občas vystupuje nádherný strom se zlatými jablky, obdařenými nadpřirozenou mocí. Hrdinové v těchto příbězích museli obvykle podstoupit mnoho těžkých zkoušek a dobrodružství, než se jim podařilo tato jablka získat.

Obdobné mýty se vyskytují v řeckých bájích (Herakles a jablka Hesperidek) nebo v germánských ságách (zlatá jablka nesmrtelnosti bohyně Iduny). Teprve křesťanská církev přisoudila jablku symbol hříchu a svodů. Jablko, které Adam snědl, mělo Evě i jemu podle navádění hada dát možnost „rozeznat dobré i zlé“.

Keltové chovali k jabloním velkou úctu a jablka považovali za symbol nesmrtelnosti a věčného života. Bývalo zvykem jablka zahrabávat do země jako dar zemřelým, kteří čekají na znovuzrození. Lidem smutným a nešťastným jablka vracejí energii a chuť do života. O léčebných účincích jablek na lidský organismus by se jistě dala napsat celá kniha. Málokdo ví, že i téměř nepoživatelná planá jablička lesních jabloní lze využít. Z nakrájených a usušených tenkých plátků se totiž dá připravit vynikající čaj, pročišťující krev a snižující horečku.

Příbuzným stromem je hrušeň, považovaná někdy za sestru jabloně. Jablka i hrušky sloužily často jako prostředek k lidovým věštбám, vzpomeňme si na ono rozkrajování jablka napříč o Vánocích. Všeobecně platilo, že muži hledali odpovědi spíše u jabloní, zatímco ženy u hrušní. Věřilo se také, že když se vylije voda z prvního koupání novorozené holčičky na kmen hrušně, dítě bude zdravé. Mladé dívky o Vánocích házely dřevák přes korunu hrušně, pokud na ní zůstal viset, bylo to znamení, že se děvče brzy vdá. Dřevo hrušní i jabloní je oblíbené mezi řezbáři.

LIDÉ JEDLE

Jedle je strom lidí, kteří se narodili v období:

2. 7. – 12. 7.

1. 1. – 10. 1.

přednosti: *svědomitost, přímost*
slabiny: *nedůvěřivost, náladovost*
varianty: *smrk, lilie, obiloviny*

Jedle charakterizuje lidi velmi pracovitě a nadané, obdařené jakousi chladnou krásou a důstojností. Jedloví lidé se dokáží s originalitou sobě vlastní pustit do jakékoliv práce či problému a většinou své úsilí dovedou do úspěšného konce. Jsou schopni rychle se učit a získávat nové poznatky. Mají ambice něco v životě dosáhnout. Jejich svědomitost jim velí neutíkat od problému a tak se často stává, že se ocitají v zaměstnání, které neodpovídá jejich schopnostem a představám.

Zrozenci jedle bývají ve styku s ostatními lidmi velmi zdrženliví a nedůvěřiví. Velmi neradi riskují a nikdy se nespolehají na ostatní. Přes tuto svoji uzavřenost a odstup jsou schopni nezištně a obětavě pomoci jiným lidem. Kvůli své zdrženlivosti se nesnadno seznamují, mnoho lidí odradí svojí nedůvěřivostí. Někdy bývají lidé jedle dosti náladoví, umínění a hádaví. Také v lásce to nemívají snadné. Nesnadno si hledají partnera, který by splňoval jejich dosti vysoké nároky. Zamilují-li se však, jejich láska nemá hranic.

Jedle nemívají jednoduchý život. Jejich přímá povaha je žene do častých konfliktů s okolím, i když většinou bývá právo na jejich straně. Z toho vyplývá nejčastější zdravotní ohrožení lidí jedle: jsou to choroby ze stresu, vysoký tlak a oběhové potíže. Ke stáří bývají často postiženi dlouhými vleklými chorobami, které jim zneprůjemňují život. Přesto se obvykle dožívají vysokého věku.

Mezi nadanými a pracovitými lidmi jedle nacházíme známé vynálezce **Františka Křižíka**, houslistu **Josefa Suka** a spisovatele **Franze Kafku**, **Otu Pavla** či **Umberta Eca**.

Před staletími byla jedle hojným stromem lesů ve středně vysokých polohách. Jelikož je velmi citlivá na čistotu ovzduší, v některých oblastech našich příhraničních pohoří téměř vymizela. V posledních několika letech se její stav postupně zlepšuje a opět se stává díky lesníkům nedílnou součástí našich lesů.

Vyžaduje vlhkou hlubší půdu a jako klasický klimaxový druh snáší v mládí velmi dobře zastínění. Růst je v mládí velmi pomalý. Jedle má silný kulový kořen. Proto je dobře zakotvena v půdě a téměř u ní nedochází k vývrátům.

Tento nádherný strom dosahující až 65 m výšky a věku 200 – 300 let (výjimečně i 800 let) vzbuzoval u Keltů posvátnou úctu. Zejména když poznali vynikající léčivé a antiseptické účinky silic, které obsahují jedlové výhonky. Jedlová pryskyřice je nepostradatelnou součástí mastí proti revma a artróze, má vynikající hojivé účinky a z čerstvých výhonků se vyrábějí přípravky proti kašli a bronchitidě.

Keltové jedli uctívali a o zimním slunovratu (tehdy se slunovratové noci říkalo „noc bílé jedle“) to byly právě jedle, které zdobili barevnými pentlemi, pečivem a posvátnými ozdobami. Pod ně pak přinášeli dary svým bohům, čímž vytvořili předobraz mnoha dnešních vánočních zvyků. V některých krajích bylo zvykem dávat zesnulým při pohřbu pod jazyk jedlové semínko, což jen dokazuje, jak úzce spojovali Keltové lidskou duši se stromy.

Pokud se vám někdy podaří v lese objevit jedli, je to znamení, že v tom místě to s životním prostředím ještě není tak špatné. Věnujme proto těmto užitečným a vzácným stromům úctu, zaslouží si ji.

LIDÉ JILMU

Jilm je strom lidí, kteří se narodili v období:

13. 7. – 22. 7.

11. 1. – 20. 1.

přednosti: *duševní pohoda, kreativita*

slabiny: *náročnost až možný despotismus*

varianty: *cesmína, tymián, řebříček, lopuch, jitrocel*

Jilm charakterizuje lidi velmi důvěryhodného vzhledu a rozvážného vystupování. Klid, duševní pohoda, sebeovládání, to vše doslova z lidí jilmu vyzařuje. Tito lidé dokáží vše velmi pečlivě naplánovat, jejich rozvaha se projevuje velkou předvídavostí, málokdy tyto lidi něco zaskočí. Ve vztahu k ostatním lidem jsou jilmové přátelští a pohodoví. Jejich pohotovost a silný smysl pro humor je řadí k nejoblíbenějším lidem ve společnosti. Jejich jednání vychází téměř vždy z ušlechtilých pohnutek. Nebývají to také žádní skrblici a zcela jistě nepovažují hmotné statky za cíl svého životního snažení.

Předvídavost a rozvaha tyto lidi často předurčují do vedoucích funkcí. Zdálo by se, že jsou pro ně přímo zrozeni. Ale ouha, ve vedoucím postavení se jilmoví lidé, zvyklí klást poměrně vysoké nároky na sebe, stávají nepříjemně náročnými až despotickými šéfy.

Se zdravím na tom jilmové nebývají moc dobře. Jejich křehký organismus bývá často napadán nejrůznějšími úpornými a dlouhotrvajícími chorobami. Problémy mívají nejčastěji s ledvinami, močovými cestami, některými dalšími vnitřními orgány, ale také s revmatickými potížemi.

Nejlepším lékem na všechny jejich neduhy je klidný a jistý domov, k němuž mívají velmi vyvinutý vztah. V běžném životě jsou jilmové tolerantní lidé s velmi vyvinutým smyslem pro spravedlnost.

Jsou to pilní lidé s tvůrčím duchem, jako byl **Molière**, **Ernest Hemingway**, **Jack London**, malíř **Paul Cézanne**, fyzik **James Watt**, státník a přírodovědec **Benjamin Franklin** či norský polární výzkumník **Roald Amundsen**. Mezi despotické „šéfy“ patřili císař **Rudolf II.**, gangster **Al Capone** nebo německá kancléřka **Angela Merkelová**.

Jilm je uznávaný starobylý léčivý strom. Různé druhy jilmu obývaly dříve celou Evropu od říčních údolí až po horské partie. V České republice se vyskytuje jilm drsný, jilm vaz a jilm habrolistý. Bohužel se v tomto století stal velmi vzácným stromem, neboť jej těžce postihla epidemie zvláštní houbové choroby grafiozy jilmů, kterou přenáší kůrovec. Přežilo pouhých deset procent původní populace a dnes již najdeme jen občas ojedinělý strom. Jilmy jsou oboupohlavné, kvetou před olistěním. Jsou opylovány větrem (větrosnubné) nebo i hmyzem.

Látky, které jsou obsaženy ve spodní vrstvě kůry (borce) jilmu, mají neuvěřitelně příznivý vliv na poškozenou pokožku. Jejich hojivý, protizánětlivý a uklidňující účinek znali již staří Keltové, kteří používali na prášek usušenou jilmovou borku jako základ do léčivých placek. Vypadalo to zpravidla takto: výluh z čerstvých nebo sušených bylin se smíchal s jilmovým práškem na kaši, z té se vytvarovala placka, která se přiložila na postižené místo a převázala čistým plátnem. Avšak, prosím, nezkoušejte napodobit tuto metodu! Jilm už je příliš vzácný a nám lidem již dal vše, co mohl. Škoda je každé ulomené větvičky.

Stejný význam i znak oghamu Keltové přisoudili i cesmíně. Stejně jako jilm byla cesmína považována za ochrannou bylinu. Odtud pramení velmi úzký vztah lidí v tomto znamení k domovu, neboť cesmína symbolizuje vztah k rodině, domovu a rodné zemi.

Lidé jilmu mívají rádi tmavě zelenou barvu, jejich povaze by měl vyhovovat z drahých kamenů nejlépe smaragd. Také budou mít patrně kladný vztah ke kočkám, neboť podle keltské mytologie právě kočka bývá jejich ochranným zvířetem.

LIDÉ HLOHU

Hloh je strom lidí, kteří se narodili v období:

23. 7. – 1. 8.

21. 1. – 30. 1.

přednosti: *optimismus, věrnost, obětavost*

slabiny: *vztahovačnost, hamižnost*

varianty: *cypřiš*

Hloh, přestože je vlastně keřem, byl považován v keltské mytologii za strom a dokonce za tolik důležitý, že mu byl vyhrazen i jeden měsíc v kalendáři. Hlohoví lidé jsou zejména v mládí plní optimismu, chuti do nových skutků a změn. Ve vztahu k ostatním bývají věrní a obětaví. S přibývajícím věkem se však jejich povaha dosti mění. Cítí-li jakékoli omezení, stávají se popudlivými a vztahovačnými. Zdravotní problémy, kterým se ve stáří nevyhnou, z nich často udělají mrzouty, kteří mají sklon své problémy přeceňovat. Nutno ovšem říci, že jejich zdraví má dosti pevný kořínek a problémy ani ve stáří nebývají zásadní.

Lidé hlohu se rádi navenek tváří, že jim příliš o hmotné statky nejde, což však nebývá pravda a nejednou se z nich stávají hamižníci. Z toho důvodu se někdy stává, že nejednají s ostatními upřímně, neboť sledují vlastní cíle nebo osobní výhody. Často jsou poměrně dobrými organizátory.

Mívají umělecké nadání, ale málokdy dostatek trpělivosti jej systematicky rozvíjet. V lásce bývají lidé hlohu spokojeni obvykle až po dlouhém hledání. Jakmile však někoho milují, jsou obětaví a věrní za všech okolností. Stejně je to i s jejich přátelstvím.

Hlohoví lidé nebývají rádi osamocení a nejvíce šťastní se cítí v rodinném kruhu či společnosti nejbližších přátel. Naopak jejich nepřátelé v nich mají velmi nepříjemné protivníky, kteří rádi používají jako zbraň i humor a ironii. Sarkasmus a kousavá ironie je obvyklou reakcí těchto lidí vůči nepřízní osudu, která je bohužel dosti často postihuje. Nespokojenost a nepříznivá hra osudu je však nepřivádí k zoufalství, ale spíše je vede k vůli něčeho dosáhnout.

Mezi lidmi hlohu nalézáme filosofa **Francise Bacona**, spisovatele **George Bernada Shawa**, či malíře **Alfonse Muchu**.

Hlohové keře bývaly kdysi důležitou součástí posvátných hájů. Hloh symbolizoval především plodnost a jako takový měl místo zejména při obřadech Beltinu. Beltine byl také považován za den, kdy se poprvé směla otevřít poupata hlohu.

Hlohové keře byly vždy spojeny s tajemnem a mystikou. V irských legendách se zachoval popis glam dicind, rituálního zlořečení, které adresovali básníci (bardové, druidové) králi, s nímž nebyli spokojeni. Vydali se na kopec, na němž rostl hloh, tam se postavili zády ke keři a čelem ke králi, a za větru vanoucího od severu odříkali jeden po druhém verše kletby do kamene, který drželi v ruce spolu s trnem hlohu. Pak kámen uložili pod hlohový keř. Pokud byla jejich kletba neoprávněná, pohltila je okamžitě zem, pokud však byl špatný král, pak se propadl do země on, jeho žena, kuň i pes.

Hloh patří k významným medonosným rostlinám, včelám poskytuje množství nektaru i dobře výživného pylu. Bobule a květy hlohu jsou výborné srdeční tonikum. Reguluje krevní tlak, hlavně pokud je vysoký, uvolňuje a čistí vápenaté usazeniny v cévách (ateroskleróza), čímž zlepšuje krevní oběh. Pomáhají snižovat hladinu cholesterolu. Hlohový květ je např. důležitou součástí čajové směsi Alvisan.

Hlohy jsou živnými rostlinami i pro značné množství motýlů (v ČR například otakárka ovocného či kriticky ohroženého bourovce trnkového) a dalšího hmyzu. V jižní Evropě měl pro Kelty podobný význam jako hloh i cypřiš.

LIDÉ MODŘÍNU

Modřín je strom lidí, kteří se narodili v období:

12. 8. – 21. 8.

9. 2. – 18. 2.

přednosti: *tvořivost, pracovitost, idealismus*

slabiny: *zbrkllost, neopatrnost*

varianty: *cedr, janovec, kapradí, rákos, jetel*

Lidé modřínu působí obvykle dojmem sebejistých a rozhodných lidí. Velmi rádi imponují okolí a vždy mají snahu zaujímat dominantní postavení. Rozhodující roli se snaží hrát nejen v zaměstnání, ale i ve společnosti a v rodině. Mají tvůrčího ducha, fantazii a často neobvyklé nápady.

Modříni jsou velmi pracovití a dokáží si udržet vysokou pracovní morálku, ve vztahu k sobě jsou v tomto ohledu docela přísní. Jejich tvůrčí schopnosti se často projevují v umění nebo vědě, mívají rádi hudbu a rozumí jí. Ve snaze o soulad mezi skutky a myšlenkami dostávají se modříni do jakéhosi zvláštního stavu povznesení nad tento svět a dokáží vykonat ohromné skutky, aniž by přitom mysleli na důsledky pro svoji osobu.

Ve společnosti se modřín projevuje jako přímočarý člověk s nechutí k přetvářce a lži. Člověk modřínu není žádný diplomat. Bohužel bývá někdy zbrklý v úsudku. V jednání s lidmi je značně netaktický a neopatrný. Přestože navenek jedná a rozhoduje sebejistě, stává se často obětí intrik a někdy bývá jeho jednání obratně vedeno někým jiným. Jeho přímočarost i neopatrnost jej často přivádí do dobrodružných situací, které miluje.

V lásce je modřín vybíravý a dokáže na „tu pravou/toho pravého“ čekat třeba celý život. V lásce bývá překvapivě nesmělý až neobratný, jemný a citlivý. V rodinném životě bývá oporou. Miluje pohodlí, ale nemá rád zbytečný přepych, v majetkových otázkách bývá uvážlivý a rozumný. Modříni se zpravidla těší dobrému zdraví většinu svého života. S chorobami, které je potkávají, se vypořádávají rychle a bez špetky sebelítosti. Nikdy se svými bolístkami neobtěžují okolí.

Podle keltské mytologie je ochráncem těchto lidí orel. Z drahých kamenů jim nejlépe vyhovuje ametyst, topas a safír. Mezi známé lidi modřínu patřil císař **František Josef I.**, vojevůdce **Napoleon Bonaparte**, státník **Abraham Lincoln**, fyzik **Alessandro Volta**, a také moderátor **Jan Kraus**.

Modřín je nádherný strom vysoký až 50 metrů. Je původní ve všech horských oblastech Evropy, kde roste i ve výškách do 2000 metrů nad mořem. Jeho dřevo je trvanlivější a pevnější než u ostatních jehličnanů, používalo se ke stavbě domů, k výrobě nábytku či obkladům stěn. Dříve se z něj dělaly střešní šindele, bedny a kola. Vysoce ceněna je i pryskyřice modřínu, nazývaná benátský terpentýn.

Modřín je stromem horských víl, které nad ním mají ochrannou moc. Podle pověstí se tyto víly vždy mnohonásobně odvděčily lidem, kteří jim pomohli. Vykuřování modřínovým dřevem, či jen pálení modřínového jehličí prý dokázalo odvrátit nepříznivé vlivy. Malým dětem Keltové zavěšovali kousek modřínové kůry na krk, aby je chránil před očarováním. Modřínový les má zvláštní tiché kouzlo. Starší český název modřínu je břem nebo verpán.

Stojíme-li nějakou dobu pod těmito stromy, můžeme si pomoci od nedostatku sebedůvěry a dokážeme pak lépe využívat své nadání. Kontakt s modřínem také pomáhá lépe snášet nepřátelské postoje lidí i nepřízeň osudu.

V literatuře se často jako strom tohoto období uvádí též cedr, který však u nás přirozeně neroste. V jižněji položených oblastech však Keltové cedr znali a velmi si jej vážili. Jeho sílice sloužila ke konzervování a pevné dřevo ke stavebním účelům. Pod stejný znak oghamu patří i janovec, kapradí a rákos.

LIDÉ BOROVICE

Borovice je strom lidí, kteří se narodili v období:

22. 8. – 31. 8.

19. 2. – 29. 2.

přednosti: *houževnatost, optimismus*

slabiny: *impulzivnost, paličatost*

varianty: *angrešt, divizna*

Borovice charakterizuje lidi odvážné a optimistické. Člověk zrozený v tomto období bývá nesmírně houževnatý v naplňování svých životních cílů. Za svým si dokáže jít neobyčejně tvrdě, ve sporech je neústupný. Pokud si je jist svojí pravdou, neuznává autority, dokáže vzdorovat a někdy být i pěkně paličatý. Pokud je to nutné, dokáže i dosti riskovat. Borovice jednají rychle a přesně, díky schopnosti okamžité improvizace si dokáží poradit v mnoha krizových situacích. Mívají slušné organizační schopnosti a racionální uvažování. Bývají dobrými přáteli, i když je určitá mez, která ohraničuje jejich obětavost.

V lásce se jejich obvyklé vlastnosti rychle mění. Racionálně a logicky uvažující borovice rychle podléhá emocím, je smyslná, impulzivní a nechá se snadno připoutat. Život v této oblasti jí komplikuje i to, že se za všech okolností chce vypořádat s problémy čestně.

Borovice potřebuje k životu pevné zázemí, které hledá v rodině. Miluje útulný domov, nevyniká však velkou šetrností. Jindy přesná a racionální borovice vidí v penězích jen pomíjivý prostředek k získání potřebných věcí a nebývá tedy zrovna vhodným strážcem rodinné kasy. Lidé borovice si zachovávají optimistické myšlení za všech okolností, nikdy nepropadají dlouhodobé sebelítosti a vždy si zachovávají důvěru v lepší budoucnost.

Mezi lidmi borovice nacházíme velkého básníka **Johanna W. Goetha**, spisovatele **Victora Huga**, skladatele **Georga F. Händela**, dirigenta **Leonarda Bernsteina**, nebo prezidenta **George Washingtona**.

Jde o výrazně světlomilný strom, který velmi těžko toleruje zastínění. Dobře snáší mrazy, ale i sucho a chudou půdu extrémnějších stanovišť, kde dokáže přežít, a přitom nemusí hájit své postavení proti jiným dřevinám. Je jedním z nejvhodnějších dřev na stavbu lodí. Vynikající je i jako palivo, neboť má velkou výhřevnost a dobře hoří.

Borovice patří mezi nejstarší stromy, které v našich zemích rostou již desítky tisíc let. Keltové říkali o borovici, že je „matkou moudrosti“, snad díky ohromné skromnosti a vytrvalosti, s kterou tento strom dokáže růst doslova ze skály. Jiný přídomek zněl „ohnivý strom“, to proto, že tehdy lidé používali borové pryskyřice na výrobu loučí. V neposlední řadě byla borovice pro Kelty také stromem zdraví, neboť její léčivé účinky se projevují v mnoha různých směrech. Již jen letní pohyb v borovém lese, kdy vdechujeme slunečním světlem odpařené borové silice, má neuvěřitelně léčivý účinek na všechny plicní choroby od nastuzení až po bronchiální astma. Borové silice obsažené v koupeli nebo v masážních olejích jsou vynikajícím přípravkem proti revmatismu a poruchám prokrvení.

Méně se už ví, že kouř z pálené borovice má dezinfekční účinky a zabraňuje hnilobě. Vykuřování, které se jako zvyk ještě občas někde udržuje, má vliv například na pomalejší zkázu potravin. Zajímavé je také to, že tento kouř obsahuje hodně volných iontů a působí blahodárně například proti únavě a stresu. Však také křesťanské církve pohanský zvyk vykuřování ochotně převzaly a začaly k němu používat pryskyřici z kadidlovníku. Pálení borovice, zejména o zimním slunovratu, je starý zvyk, který sloužil k očištění a ochraně domova. Dům se zdobil borovým chvojím, které prý přinášelo do domu radost a mír.

Přítomnost borovice uvítají lidé smutní a melancholičtí, lidé, kterým chybí radost ze života. Těmto lidem lze doporučit toto: najděte si silnou a zdravou borovici a přitiskněte se k ní co nejpevněji. Zavřete oči a zkuste být chvíli tímto stromem s větvi ve větru a kořeny hluboko v zemi. Mějme rádi „své“ i ostatní stromy, umějí se nám štědře odvděčit.

LIDÉ VRBY

Vrba je strom lidí, kteří se narodili v období:

1. 9. – 10. 9.

1. 3. – 9. 3.

přednosti: *citlivost, vnímavost, fantazie*

slabiny: *náladovost, rozmary*

varianty: *mandragora, konvalinka, leknín*

Lidé vrby mívají složitou povahu. Na jedné straně jsou velmi senzitivní, vnímaví a citliví. Na straně druhé mají v sobě jakýsi věčný neklid, vnitřní nespokojenost, proměnlivost nálad i chování. Vrba mívá velkou fantazii, někdy bývá až snivá a dokáže se velmi dobře vcítit do situace druhých. Je velmi dobrým psychologem a umí toho využívat. Není dobré se s ní dostávat do sporů, stává se z ní vytrvalý bojovník, který využije každé slabosti protivníka. Zarazí se jen hrozbou fyzické síly, před kterou má respekt.

Vrby umí vychutnávat život plnými doušky, velmi přesně vědí, co k životu potřebují a kde to mohou nalézt. Ke svým cílům dokáží přesvědčivě zmanipulovat kdekoho, často aniž by si to dotýčný uvědomil. Přesto čas od času podlehnou jakémusi nepochopitelnému neklidu, který je nutí ke střídání zaměstnání, neustálému stěhování a různým dalším životním změnám. Melancholická a introvertní vrba také často podléhá pocitům nepochopení. Díky množství rozmarů i nároků na okolí není život s vrby jednoduchý.

V lásce vrby zakoušejí obvykle mnoho trpkosti, z nichž je kupodivu vysvobodí až manželství. Přes svoji nestálost jsou vrby za všech okolností velmi poctiví a charakterní lidé. Nejednou šokují své okolí odvážným činem, z kterého jim nekyne žádný prospěch.

Velká přizpůsobivost a tolerantnost lidí vrby přivádí k jednomu stolu s žebráky i králi, aniž by se museli nějak přetvařovat. Ve stáří se tito lidé poněkud usadí a pro ostatní se stávají bohatým zdrojem inspirace, to díky svému změnami nabitému a pestrému životu. Vrby se zpravidla dožívají dosti vysokého věku.

Příkladem zrozců vrby je sochař **Michelangelo Buonarroti**, skladatelé **Johann Christian Bach** nebo **Bedřich Smetana**, první československý prezident **Tomáš Garrigue Masaryk** nebo tenista **Ivan Lendl**.

Vrba byla uctívaným stromem již od nepaměti. Bývala symbolem smutku, ale také obnovy a víry ve znovuzrození. Symbolizovala také moudrost, inspiraci a schopnost nazírání do budoucnosti, proto pod vrby sedávali kněží a kněžky různých náboženství. V keltské lidové magii odjakživa platilo, že se stačí uchýlit k vrbě, svěřit jí své přání, a přitom uvázat volný uzlík na její pružné větvičce. Po splnění přání bylo nezbytné uzlík rozvázat a stromu poděkovat. Odtud je už snadné vystopovat původ rčení „mluvit do vrby“.

Vrba byla také našim předkům známá jako strom s mnoha léčivými vlastnostmi. Zejména vrbová kůra, obsahující salicin (látku, jejíž uměle vyrobenou verzi známe pod názvem aspirin) bývala vynikajícím prostředkem proti horečkám, vnitřním zánětům, otokům i revmatickým potížím. Vrba patří k významným včelařským rostlinám. Ohebné a různobarevné proutí se odedávna používá v košíkářství k výrobě ošatek, košů i nábytku.

Komu chybí vnitřní klid a nosí v sobě nahromaděnou zlost, kdo je zatrpklý a cítí se být obětí osudu, ten by měl vyhledat přítomnost vrby. Vrba dokáže uvolnit tvůrčí myšlenky, obnovit životní vitalitu a rozehnat chmury.

K vrbě patří stříbrná barva, lidé vrby si jistě potrpí na stříbrné ozdoby, z kamenů jim vyhovují různé druhy křemene a křišťál. Ochranným zvířetem lidí vrby může být pes, zajíc, jelen, kanec nebo kůň.

LIDÉ LÍPY

Lípa je strom lidí, kteří se narodili v období:

11. 9. – 22. 9.

10. 3. – 20. 3.

přednosti: *trpělivost, vstřícnost, oblíbenost*

slabiny: *žárlivost*

varianty: *trnka, kopřiva, bazalka, chmel*

Lidé narození v tomto období dosahují svých životních cílů poměrně rychle a snadno. Přitom sami mívají sklon k pohodlnosti a snaží se zařídit si pokud možno bezproblémový život. Vždy a za všech okolností se vyhýbají konfliktním situacím, nikdy nejdou do přímého střetu. Jsou to lidé kompromisu, mnohdy jsou ochotni k velkým ústupkům, jen aby si nekomplikovali život. Zároveň jsou však lidé lípy velmi přizpůsobiví a schopní žít plný život i ve velmi skromných podmínkách.

Lidé spjatí s lípou jsou vrození romantici a snadno utíkají od životní reality k nespílitelným snům. Ovšem snad právě díky jejich příslovečnému štěstí se dosti často stává, že jejich zdánlivě fantastické sny, které sprádají, dostávají reálný obsah. I když jim dal osud do vínku životní úspěchy a uznání, v lásce už takové štěstí nemívají. Máte-li za manžela či manželku lípu, musíte počítat s její vrozenou žárlivostí. Pokud se výjimečně některým lípám nedaří v běžném životě, stávají se z nich osamělí podivíni.

Lidé narození ve znamení lípy bývají mezi lidmi velice oblíbeni. Znájí totiž umění naslouchat druhým, bývají neobyčejně trpělivi a vstřícní. Charakteristickým příkladem zrozců lípy je fyzik **Albert Einstein**, básník **František Hrubín**, spisovatelka **Agatha Christie**, herečka **Greta Garbo** nebo **Dana a Emil Zátopkovi**.

Lípa patří k typickým evropským a dosud poměrně hojným stromům. Vysazuje se pro dřevo, jako okrasný a stínící strom, jako medonosný strom nebo pro své květy, které jsou vysoce ceněné v lidovém léčitelství. Lipový čaj je jako účinný prostředek proti nachlazení uznáván i lékaři, kteří jinak nad bylinkami ohrnují nos. Keltové si kdysi podle některých tradic přikládali čerstvé listy lípy na unavená oční víčka, vyjasňuje to prý pohled.

Z lipového dřeva se dodnes připravuje živočišné uhlí, což je účinný prostředek proti střevním katarům i otrávám. V moderní době se díky své relativní odolnosti vůči výfukovým plynům stává jedním z mála stromů, které přežívají ve městských ulicích. Měkké lipové dřevo bylo a je vyhledávaným materiálem řezbářů. Mnoho slavných oltářů je vyřezáno z lipového dřeva, které se kdysi latinsky nazývalo *lignum sanctum*, čili svaté dřevo.

Lípa byla považována za ochranný strom rodin a klanů. Odtud pochází zvyk při narození prvního dítěte zasadit lípu. Byla také stromem zamilovaných a sídlem bohů (bohyň) lásky. Říkalo se také, že lípy chrání před zlými duchy a nikdy do nich neuhodí blesk. Lípa bývá uváděna jako posvátný strom Slovanů. Spíše se však zdá, že byla uctívána odnepaměti a Slované úctu k tomuto stromu od Keltů ochotně převzali. Lípu uctívali i staří Řekové, vzpomeňme si na dojemný příběh o Filemonovi a Baucis.

Lípa svým charakterem patří pod znak oghamu, jehož jméno (*straif*) nese rozšířený evropský keř, který je však dnes poněkud přehlížen, a tím je **trnka**. Tento nevelký, asi do 3 metrů dorůstající keř roste na vápenitých stráních v celé Evropě, na severu až ke Skandinávii.

Květy trnky bývají cenným prvním jarním zdrojem nektaru a pylu pro včely, plody jsou požitelné (zvláště po přejití mrazem, kdy nejsou tolik trpké) a obsahují hodně tříslovin, vitamín C, glykosidy a spoustu dalších užitečných látek. Z květů trnky se připravuje výborný jemný močopudný a lehce projímavý čaj. Kdysi se z plodů trnky připravovala povidla a také výborné trnkové víno sytě rudé barvy a chuťově velmi podobné portskému. Málokdo již dnes ví, že trnka je zřejmě prapředkem dnešních kultur slivoní (švestek).

LIDÉ OLŠE

Lidé olše se narodili v den podzimní rovnodennosti:

23. 9. (22. 9.)

přednosti: *vzdělanost, tolerance*

slabiny: *diskrétnost až dojem lhostejnosti*

varianty: *oliva*

Lidé, kteří se narodili během podzimní rovnodennosti, jsou vzácní. Jsou totiž vnitřně vyrovnaní, klidní a laskaví. Kam přijdou, všude roznášejí mír a klid. Mají ohromnou trpělivost a považují za zcela samozřejmé druhým pomáhat. Přestože jsou v pomoci ostatním velmi obětaví, nestává se, že by se nechali někým využívat.

Olše velice ctí soukromí a osobní svobodu ostatních lidí. Bývají nesmírně diskrétní, až někdy jejich delikátní chování vyvolává dojem neúčasti či lhostejnosti. Na vše kolem sebe pohlíží s nadhledem a drží se za všech okolností hesla „s úsměvem jde všechno líp“. Lidé, mající ve znaku olši, nesmírně ctí vzdělání a kulturu. Mívají velice rádi hudbu, zejména vážnou. Velmi dobře se cítí ve společnosti moudrých a vzdělaných lidí. Sami také většinou dosahují vyššího vzdělání, neboť lidem olše byl dán do vínku i talent ke studiu. Tito přemýšliví, často velmi nenápadní lidé také milují knihy a jsou náruživými čtenáři.

V lásce bývají velmi příjemnými partnery, kteří milují vroucně a nesobecky. Jejich tolerance je někdy až neobvyklá, neboť úcta k osobní svobodě druhého často přesahuje běžné poměry. Leckdy proto snášejí i nevěru partnera, která, ač jim působí bolest, nestává se příčinou rozchodu.

Lidé narození za podzimní rovnodennosti naprosto neznají agresí, nikdy se nesnaží něčeho dosáhnout násilím a také násilnické chování nesnášejí. Je však s podivem, že se nikdy nedostávají do konfliktů, snad je to i tím, že mají cosi jako přirozenou autoritu a důstojnost.

Mezi několik známých lidí, narozených v podzimní rovnodennosti, počítáme básníka **Jaroslava Seiferta**, zpěváky **Bruce Springsteena** a **Raye Charlese** a herečku **Romy Schneiderovou**.

Olše je zvláštní strom. Nepříliš rozložitý, s nevelkými okrouhlými listy bez špičky, připomínajícími obrácené srdíčko. Miluje světlo, je poměrně odolná vůči mrazu, vykazuje malou potřebu tepla. V mládí je velmi choulostivá vůči suchu. Čerstvé dřevo má velmi neobvyklou ostře oranžovou až načervenalou barvu. Olše mají rády vlhké prostředí a rostou spolu s vrbami často kolem potoků a na mokřinách. Oranžové olšové dřevo sloužilo lidem už v dávných dobách: vyráběly se z něj např. dřeváky a kuchyňské nádobí, její tmavá kůra se používala k vydělávání kůží.

Olšové dřevo, třebaže náchylné k napadení červotočem, dobře odolává vodě a vlhku. Olše byla často považována za strom čarodějnic, lidé si představovali, že v nich žijí čarodějnice s ohnivými vlasy, stejnými jako barva olšového dřeva. V mokřinách se olše stávaly domovem elfů, víl, nejrůznějších duchů, bludiček anebo vodníků. Při pískání na píšťalku z olšového dřeva dejte pozor: přivolává totiž vítr. Olše je v keltské mytologii spjatá s bohem Esuem, pánem nad životem a smrtí, bohem války a také vládcem větru.

Olše jsou příjemné stromy, které se na březích řek stávají mlčenlivými společníky rybářů. Vodnímu společenstvu zase poskytují v parných dnech chladivý stín svých větví klenutých často daleko nad vodu.

V jižních krajích tento strom zastupoval olivovník, který se stal symbolem štěstí a blahobytu. Olivovník je velmi pomalu a dlouho rostoucí strom, nenáročný na půdu, avšak milující hodně světla.

LIDÉ DUBU

Dub je stromem lidí zrozených o jarní rovnodennosti:

21. 3. (20. 3.)

přednosti: *vitalita, zásadovost*

slabiny: *tvrdohlavost*

varianty: *kostival, přeslička, divizna*

Dub je vysloveně mužským stromem a lidé pod jeho vládou narození jsou „lidmi činu“. Těmto lidem bylo dáno do vínku stát se ochránci slabších a utlačovaných. Lidé dubu mívají přímou a čestnou povahu. Ke svému cíli jdou vždy tou nejkratší cestou, nikdy neuhýbají a neuchylují se k intrikám či nepravostem.

Přestože tito čestní a velice cílevědomí lidé dosahují obvykle úspěchu téměř v každém druhu činnosti, do které se pustí, nebývají v zaměstnání příliš spokojeni. Jejich zásadovost má totiž svojí odvrácenou tvář v tvrdohlavosti a snad právě o těchto lidech se právem říká, že mají dubovou palici. Nepružnost v jednání, nesmiřitelné postoje a víra pouze ve vlastní zdravý rozum připravuje tyto vzácné lidi o mnoho přátel. Je to škoda, neboť lidé dubu jsou vždy věrnými a dobrými přáteli.

Přestože jsou lidé dubu, stejně jako jejich strom, plní síly a energie, v jednom jsou velmi snadno zranitelní. Jejich rozhodnost a jistota rychle vyprchají, jakmile v nich vzplane láska. Zamilovaný zrozenec dubu je křehký a citlivý, zapomíná se opírat o svoji železnou logiku a velmi rychle uvěří, že ho potkala životní osudová láska. Bohužel právě proto není dub příliš vhodným pro manželství. Miluje totiž nadevše svobodu, a i když se snaží jednat čestně a zásadově, příliš snadno opouští jednu lásku pro jinou. Duboví lidé po celý život doslova kypí zdravím a energií. Do vysokého věku si udržují plnou duševní i fyzickou svěžest.

Typickým příkladem člověka zrozeného ve znamení dubu je skladatel **Johann Sebastian Bach**, jenž díky své nezlomné životní energii a duchovní síle mohl tvořit hudbu, která je právem považována za nesmrtelnou.

Dub byl posvátným stromem snad ve všech evropských kulturách a téměř vždy zaujímal místo nejvyšší. Řekové jej zasvětili Diovi, Římané Jupiterovi. Germáni jej zasvětili svému bohu bouře a války Donarovi. V keltské tradici byl dub nejposvátnějším stromem ze všech. Byl často spojován s bohem hromu Taranisem.

Uctívání dubů ve staré keltské tradici je doloženo i u nás. Poblíž zemřelých byly někdy ponechávány větvičky dubu a jmelí. Jmelí rostoucí na dubu bylo považováno za obzvlášť posvátné. Bývalo zvykem nosit u sebe alespoň kousek dubového dřeva, křížek z dubových větvíček svázaný červenou nití měl moc zapudit veškeré zlo.

Žaludy, kterým Keltové někdy říkali „hadí vejce“, mají mít velký vliv na plodnost myšlenek a schopnost uskutečnit vlastní záměry, zejména pokud byly plody sebrány v noci těstě před nebo při úplňku. Druidové si z dubových větví pořizovali své kouzelné hole či hůlky, jejich užití bylo prý univerzální. Také pálení dubového dřeva bylo posvátné, šlo o uctění boha Taranise.

Léčivé vlastnosti dubů jsou všeobecně známy a strom sám byl považován za natolik ozdravující, že ke zbavení se nemoci podle staré tradice stačilo, když nemocný člověk obešel třikrát kolem dokola (pravotočivě) kmen silného zdravého dubu. Všeobecně ozdravující je také koupel ve výluhu z dubové kůry. Méně známé jsou protihorečnaté a protizánětlivé účinky čaje z dubové kůry – čaj spolehlivě sráží horečky, zastavuje průjmy a zmírňuje krvácení.

Dub skutečně přitahuje blesky, neboť jeho kořeny jdou do stejné hloubky, jakou dosahuje jeho koruna výšky. Přesto jim ani časté údery blesků neotřesou a ohněm poznamenaný roste dál.

LIDÉ LÍSKY

Líska je strom lidí, kteří se narodili v období:

24. 9. – 30. 9.

22. 3. – 30. 3.

přednosti: *nekonfliktnost, pevná vůle*

slabiny: *náladovost, nevyrovnanost*

varianty: *majoránka, kolík lékařský, saturejka*

Lísky jsou nenápadné stromky či spíše keře, skrývající však v sobě mnoho dobrého a užitečného. Stejně je to i s lidmi, narozenými v tomto období. Jsou tiší, nenápadní, nikdy na sebe zbytečně neupozorňují, nikdy nezvyšují hlas, často o nich ani nevíte. Lidé lísky bývají obvykle nadaní nadprůměrnou inteligencí, schopností rychle se učit, bývají vybaveni dokonalou pamětí, ale i skvělou intuicí.

Zpravidla dosahují svých cílů, neboť dokáží dokonale využívat všech svých předností. Ve vztahu k ostatním bývají přívětiví, vstřícní a nekonfliktní. Dokáží být nekonečně trpělí a chápaví ke svým přátelům, bývají nesobečtí a štedří. Vždy vše začínají cestou lásky a dobroty, s níž, jak si velmi dobře uvědomují, toho lze dosáhnout nejvíce. Všechno se však může obrátit, pokud se ve svých vztazích zklamou, pak se dokáží zatvrdit a obrnit nedůvěrou. Přes všechna svá nadání však dokáží být pěkně náladoví a nevyrovnaní.

Přestože bývají lidé lísky obvykle v životě úspěšní, nenechají se nikdy rozmazlit přepychem. Jsou dokonale přizpůsobiví a dokáží se radovat z každé maličkosti. Výkyvy jejich nálady bývají málokdy způsobeny vnějšími podmínkami. A tak v některých momentech života je lépe jít lidem lísky z cesty. Totéž se projevuje i v lásce, kdy je líska někdy milujícím partnerem, občas však nesnesitelným mrzoutem. Přesto je společný život s lískou vždy zajímavý a příjemný, i když plný změn. Lísky jsou spolehlivými a většinou věrnými partnery v manželství i lásce.

Mezi typické lidi lísky patří herečka **Brigitte Bardot**, malíř **Rafael Santi**, skladatel **Joseph Haydn**, fyzik **Conrad W. Roentgen** a herec **Sean Connery**.

Líska je strom, který v Evropě zdomácněl už v mladší době kamenné. Podle keltské tradice je líska stromem moudrosti, inspirace a poezie. Objevuje se v mnoha starých bájích a pověstech. Kdesi v „jiném světě“ byl podle keltských pověstí lískový keř s devíti oříšky, které obsahovaly veškerou moudrost světa. Bohyni nebo duchu tohoto keře sloužilo devět kněžek. Tradice devíti panenských kněžek, žijících odloučeně od ostatních lidí, je velmi rozšířená v celém keltském světě, její stopy lze nalézt i v našich pohádkách i pověstech (i sudiček bylo původně devět) a velmi pravděpodobně odráží historickou skutečnost. Devět let trvá lísce, než přinese první plody. Devítka (tři trojky) je nejposvátnějším číslem v keltské tradici a s lískou a lidmi narozenými v jejím znamení je vždy spojena.

Lískový keř v sobě prý také tají schopnost odhalovat skryté poklady. Snad proto používají proutkaři tak rádi právě lísku k výrobě virgulí. Keltové lísku spojovali se schopností inspirace a věštby. Říkalo se, že spánek pod lískou přináší prorocké sny. Druidové si z lísky zhotovovali hůlku, pomocí které prý dokázali zjistit „vše, co se událo a co se ještě stane.“

Lískové ořechy byly odedávna člověku nejen užitečnou pochutinou, ale i spolehlivým lékem. Klasickým lékem proti nachlazení a zejména chronickému kašli byla pasta utřená z jemně rozemletých lískových oříšků a medu. Lískový olej má blahodárný vliv na pokožku a byl doporučován zejména těhotným ženám.

Pobyt poblíž lískového keře prý rozjasňuje mysl a odhání chmury, doporučuje se zejména lidem zklamaným a zarmouceným. Lískový keř kdysi nesměl chybět na žádné zahradě, tento zvyk se udržel až do středověku a nebylo by vůbec na škodu jej obnovit.

LIDÉ JEŘÁBU

Jeřáb je strom lidí, kteří se narodili v období:

1. 10. – 8. 10.

31. 3. – 9. 4.

přednosti: *vytrvalost, odpovědnost*

slabiny: *pocity méněcennosti*

Lidé narození v tomto období bývají jemní a subtilní, nebo tak navenek alespoň působí. Jemný a křehký vzhled však často skrývá člověka s velmi pevnou vůlí a vytrvalostí, který se dokáže účinně bránit všem nepříznivým osudům. Lidé jeřábu mívají dobrý vkus a často jsou obdařeni uměleckým nadáním. Navenek působí dosti uzavřeně. Neradi bývají středem pozornosti a velké společnosti se obvykle vyhýbají.

V zaměstnání jsou lidé jeřábu ideálními pracovníky, mají totiž vysoce vyvinutý smysl pro odpovědnost. Přestože dokáží jednat naprosto samostatně a při práci dokáží uplatnit i fantazii, bývají dosti snadno ovladatelní. Často trpí pocity méněcennosti, o to více si pak zakládají na vlastní důstojnosti. Lidé zrození ve znamení jeřábu bývají dobrými a spolehlivými přáteli, nikdy toho sice moc nenamluví, ale nikdy vás nenechají „ve štychu“. Jeřáb vás nikdy nezradí a nikdy nepodtrhne.

V lásce se jeřábí lidé stávají vášnivými milenci, kteří dokáží obětovat všechno právě probíhajícímu vztahu. Jsou vybiraví a v lásce nároční, jejich vztah bývá plný dramatických zvratů a často dosti složitý, neboť dokáží dosti rychle měnit sympatie. O věrnosti si u jeřábů můžete nechat jen zdát. V manželství však většinou projevují smysl pro rodinný život.

Mezi typické zroence jeřábu patří především filozof a státník **Mahátma Gándhí**, architekt **Le Corbusier**, filozof a spisovatel **Denis Diderot** a cestovatel **Emil Holub**.

Podle starých keltských bájí se k nám jeřáb dostal ze země skřítků. Je to spíše menší, ne více než 20 metrů vysoký, opadavý strom, který se díky své nenáročnosti a slušné rezistenci vůči výfukovým plynům stal ozdobou mnoha městských ulic, náměstí i parků.

Jeho plody, krásně červené jeřabiny, jsou důležitou součástí jídelníčku ptáků a drobných savců. Keltové považovali jeřáb za ochranný strom a všechny jeho části měli za posvátné. Větvičky jeřábu zdobily každý dům, obvykle se zavěšovaly nad dveře, neboť se věřilo, že mají schopnost odrážet zlá kouzla a kletby. Magická síla jeho ochranných schopností je velická.

Při keltském svátku Beltine si mladé dívky splétaly z větviček jeřábu věnec, který nosily na hlavě. Z větviček jeřábu se také dělal jeden z nejobvyklejších lidových amuletů: „sluneční křížek“, což byly dvě zkrížené větvičky svázané nitkou. Nosily se při sobě nebo upevňovaly k oblečení. Druidům pak sloužily hůlky z jeřábu zejména k ochranným kouzlům. Při Lugnasadu se obřadní koláč pekl na ohni rozdělaném z větví jeřábu.

Jeřabiny jsou považovány za jedovaté, neboť obsahují dosti vysoké procento parasorbinové kyseliny a jejich požívání ve větším množství může vyvolat žaludeční potíže. Obsahují však i vitamin C. Po tepelném zpracování jejich škodlivost klesá a proto se leckde dodnes z jeřabin dělá chutná zavařenina. Staří Velšané z jeřabin vyráběli mošt. Z čerstvě utržených květů jeřábu se připravuje čaj (5 minut spařit vodou a osladit medem), který je účinný proti silnému kašli z nachlazení. Plody šlechtěných odrůd jeřábu jsou vhodné k přípravě sirupů, kompotů, vína, dochucování hovězí či zvěřinové pečeně a omáček.

Jeřáb působí na lidi, stejně jako prakticky všechny druhy stromů, uklidňujícím a posilujícím dojmem. Pobyt v blízkosti jeřábu a kontakt s ním se doporučuje lidem, kteří mají pocit, že se nedokáží přizpůsobit novým podmínkám nebo se nemohou smířit s nastalou situací. Blízkost tohoto stromu nám dává vnitřně na vědomí: jeřáby, ale i ostatní stromy, jsou vždy naši přátelé!

LIDÉ JAVORU

Javor je strom lidí, kteří se narodili v období:

9. 10. – 17. 10.

10. 4. – 18. 4.

přednosti: *autorita, společenskost*

slabiny: *nepřizpůsobivost*

varianty: *břečťan*

Nejvýraznějšími rysy těchto lidí je vysoká inteligence, neobyčejná paměť a schopnost hledat a nacházet originální řešení tam, kde jiní ztroskotávají. Lidé javoru se dobře cítí ve vedoucím postavení, neboť se vyznačují přirozenou autoritou, velkými ambicemi a jistou osobní hrdostí. Snadno se dokáží nadchnout pro nové věci a lehce získávají pro věc i ostatní, sami však většinou nedokáží své nápady dotáhnout do konce. Jejich racionalita nachází svoji odvrácenou tvář v určitém cynismu a opovrhování druhými, kterému tito lidé někdy snadno propadají.

Javoři jsou velmi společenští a sdílní. I když si dokáží dobře ochránit své soukromí, milují kolem sebe větší společnost lidí a dělá jim dobře být středem pozornosti. Ve styku s ostatními lidmi je javor otevřený, přímočarý a štědrý. Na druhé straně však dokáže ostatní pěkně chytře využívat a manipulovat.

V lásce bývá javor dosti nestálým a málokdy spokojeným partnerem. Bývá náladový a rozmarň a nerad se přizpůsobuje komukoli a čemukoli, zejména když pro svá rozhodnutí nemá dostatek času. Projevuje se u něj touha imponovat a to zejména u mužů, ženy pak rády bývají tím krkem, který otáčí hlavou. Pokud však javor najde životního partnera, jemuž nevadí jeho snaha o dominantní postavení a je dostatečně tolerantní, stává se z něj ideální partner. Javor dokáže zajistit své rodině pevné zázemí, přičemž je schopen bez reptání přinést nejednu oběť.

Díky jejich neobyčejným vlastnostem nacházíme mezi lidmi javoru mnoho známých a zdánlivě protikladných osobností, např. **Leonarda da Vinci** nebo **Charlese Chaplina**, najdeme zde důvtipného **Ericha von Dänikena** a vynikající matematiky **Christiana Huygense** a **Leonharda Ruleta**, římského básníka galského původu **Vergilia** či vynikajícího přírodovědce **Henryho Cavendishe**.

Javor je důležitý lesní strom s velkým množstvím různých druhů a odrůd, vyskytujících se po celé Evropě i Americe. Jeho laločnaté listy někdy připomínají lidskou dlaň. Okřídlené javorové dvounažky létají „jako vrtulník“, nebo se dají nasadit na nos jako „frňák“, čímž se stávají oblíbenou hračkou dětí v parcích. A opravdu javor i v keltské mytologii je stromem příznivým především pro děti. V jižní Anglii a ve Walesu se věří, že děti posazené na javorovou větev se dožijí ve zdraví vysokého věku.

Dřevo javoru má výborné rezonanční vlastnosti a je vyhledávaným materiálem pro výrobu hudebních nástrojů. K javoru by si pro posílení měli chodit mladí lidé a děti. Ale i lidem starým, kteří mají pocit, že jim mládí uteklo mezi prsty, pomůže kontakt s tímto příjemným stromem vrátit životní sílu a zbavovat se zahořklosti. Léčivý dotek javorových větví není žádnou fantazií, je to prastará zkušenost, ověřená tisíciletou praxí. Lidé trpící vleklými chorobami a zejména od mládí se vleklými problémy by měli nacházet u javorů úlevu.

Javorový sirup (vyrábí se však spíše z amerických druhů) býval náhražkou cukru a to náhražkou velmi zdravou, neboť obsahuje hodně vápníku a železa. Proti zánětům mandlí a lymfatických uzlin se pil čaj připravený z usušených a spařených javorových listů. Obklady připravené z odvaru z větví s kůrou sloužily proti horečce a otokům. Zajímavá je i zmínka o léčebném užití javoru už na papyrovém svitku, napsaná egyptskými kněžími před 4000 lety.

LIDÉ OŘEŠÁKU

Ořešák je strom lidí, kteří se narodili v období:

18. 10. – 26. 10.

19. 4. – 27. 4.

přednosti: *autorita, vytrvalost*

slabiny: *rozporuplnost, nepřizpůsobivost*

Lidé narození pod vládou tohoto stromu jsou stejně jako on tvrdí a nepoddajní. Mívají zpravidla velké ambice a za svým cílem dokáží jít velmi vytrvale. Mají dokonalý cit pro strategii a díky své inteligenci dokáží vymýšlet i realizovat velké plány. Chybí jim však přizpůsobivost a chybují tam, kde je třeba improvizovat. Lidé ořešáku nenávidí nepředvídané a nečekané události a překvapení. Nejlépe se cítí v předem dokonale naplánovaných a vykalkulovaných situacích.

Ořešáci jsou zvyklí spoléhat se pouze na sebe. K ostatním lidem bývají dosti nedůvěřiví. Dokáží se chovat velmi přívětivě a zdvořile – ovšem jen pokud někdo nezkříží jejich plány. Pak dokáží být pěkně svévolní, někdy i bezohlední. Uvnitř tito lidé nosí dosti složitou dušičku: ve své podstatě jsou sice nesmělí, na druhé straně však neradi chodí po vyšlapaných cestíčkách a dokáží být i hodně výstřední.

Jejich povaha je plná rozporů, rozmarů a protikladů. Málokdy se dá odhadnout jejich příští reakce. U ostatních lidí se obvykle těší autoritě. Bývají obdivováni, málokdy však oblíbeni. Lidé ořešáku žijí vždy naplno. Pokud něco dělají, dávají do toho vždy celou svou duši. Když něco chtějí, jejich vytrvalost nezná žádné meze. Pokud něco milují, pak až k smrti. Jsou to lidé vášniví, ale svoji vášnivost dokáží spojit s odpovědností a vyššími cíli. Podobně se lidé ořešáku projevují v lásce. Muž ořešák zpravidla usiluje o roli „dominantního samce“, žena chce být aspoň respektována jako samostatně a nezávisle jednájící bytost. Jejich partner musí počítat s občasnými výkyvy v chování. Někdy jsou obětaví a nezištní, podruhé dokáží vyvolat žárlivé scény či hádku. Respektují silné a přímé lidi, váží si u lidí pevné vůle a také vyššího postavení.

Mezi typické ořešáky můžeme zařadit malíře **Pabla Picassa**, anglickou královnu **Alžbětu II.**, filozofa **Immanuela Kanta**, a fyzika **Maxe Plancka**. Mezi lidmi ořešáku se však nachází i tak vysloveně negativní osoba jakou byl **Adolf Hitler**.

Ořešák je poměrně statný strom, který dorůstá výšky 25 až 30 metrů a dožívá se 200 let. Původem pochází spíše z jižní Evropy a byli to právě Keltové, kdo rozšířil jeho pěstování až do Anglie a Irska. Jeho listy, které obvykle opadají během neuvěřitelně krátké doby hned při prvním podzimním mrazíku, silně voní po terpentýnu. Listy ořešáku velmi účinně odpuzují všechny nepříjemný hmyz, jako jsou blechy, štěnice, vši, mouchy, roztoči a prý se jim vyhýbají i myši. Je nasnadě, že již naši předkové toho hojně využívali, listí ořešáku se podestýlalo domácím zvířatům. Z ořechových slupek se připravoval jakýsi předchůdce dnešních repelentů: v olivovém oleji se nechaly luhovat zelené slupky z ořechů asi po 6 týdnů na slunném místě.

Čerstvě rozdrcené listy se také používaly zevně jako obklad na unavené oči, na kožní vyrážky a drobná poranění. Vlašské ořechy byly vždy považovány za symbol plodnosti. Římané, kteří je nazývali „Jupiterovy žaludky“, je házeli na cestu novomanželům. Keltové ořechy bohatě využívali ve své kuchyni a od nich snad pochází dušičková tradice pečené husy s ořechovou nádivkou (Dušičky se objevily v kalendáři místo původního keltského svátku Samhain).

Kontakt s tímto stromem prý člověku pomáhá odpoutat se od minulosti, nalézt schopnost otevřít se novému a vůli jít za svým životním cílem. Lidé, kteří musí něco začínat znovu (např. při změně zaměstnání, stěhování), by měli vyhledat tento strom a spočívat co nejvíce pod ním nebo se ho dotýkat.

LIDÉ TISU

Tis je strom lidí, kteří se narodili v období:

27. 10. – 4. 11.

28. 4. – 6. 5.

přednosti: *rozhodnost, nezdolnost*

slabiny: *odměřenost, obtížně přijímají kritiku*

Stejně jako dubům, je tisům daná do vínku duchovní síla, až neskutečná odvaha a rázná rozhodnost. Navíc mají neobyčejnou houževnatost, jsou tvrdí a neústupní, hypersenzitivní, plní fantazie, intelektuální, umělečtí, umí však být i něžní, smyslní. Děti dospívají mnohem později než jejich vrstevníci.

Bohatá fantazie jim dává velkou kreativitu. Lidé narození ve znamení tisu si rádi zřizují domov, který jim dává teplo, oporu a bezpečí. Nejlépe se tisy realizují v umění. V něm se plně uplatní jejich schopnost bořit tradice a tabu a mohou se z nich stát průkopníci nového, ryziho myšlení. Cítí-li tis opravdovou lásku, je ideálním partnerem.

Zrozenci tisu dokáží pružně přizpůsobovat svoje jednání, nesnáze jim nevadí. Jejich povaha se vyznačuje nezdolností a životním optimismem pramenícím z vědomí vlastní síly a odolnosti. Kritika je pro tisy obtížně přijatelná, protože ji berou s malým nadhledem a často i hodně osobně.

Získat důvěru tisu je obtížné a trvá to velmi dlouho. Zklamat tis je téměř nemožné, protože tito lidé se mohou i vůči přátelům chovat odměřeně a zachovávají si odstup. To z nich dělá výborné obchodníky, politiky, vojevůdce, ale někdy špatné kamarády a partnery.

Lidé narození ve znamení tisu musí ustavičně dbát na to, aby byli blízko přírodě. Přestěhují-li se do měst, velice snadno mohou zcela ztratit smysl pro realitu.

Mezi lidmi tisu najdeme **Sigmunda Freuda**, **Henryka Sienkiewicze**, geniálního šachistu **Alexandra A. Aljechina** či mořeplavce **Jamese Cooka**.

Zrozenci tohoto znamení nemívají zdravotní potíže, pokud lékaři dokáží respektovat odlišnosti jejich těla. Tak, jako je tis prosáklý jedem, tak i tisoví lidé se často vymykají běžným lékařským normám. Tělo mívají menší, houževnaté a pružné až do vysokého věku.

Tis roste pomalu, dožívá se věku až 1000 let a za tu dobu vyrostе jen do výšky 20 metrů. Má tvrdé a pružné dřevo, které se používalo na výrobu dlouhých anglických luků. Je nejtěžší ze střeoevropských dřevin. Dříve se díky své tvrdosti používalo na výrobu člunů, ozubených kol, os a čepů řemenic, pro svůj vzhled pak i vzácného nábytku, hudebních nástrojů a vyřezávaných šperků; mořené se obchodovalo pod názvem "německý eben".

Tisové porosty se v minulosti neuváženě těžily, protože vysušené a vyleštěné tisové dřevo je mimořádně odolné vůči trouchnivění. Dnes je tis ve volné přírodě poměrně vzácný. Velmi často se s tisem setkáme v městských parcích, kde se hojně vysazuje. Mezi zahradníky je oblíbený kvůli sytě zelené barvě jehličí, které na zimu neopadá, a také kvůli pomalému vzrůstu. Proto se používá do živých plotů, které tak nevyžadují častou údržbu.

Keltové uctívali tis jako strom smrti, a to nejen pro jeho jedovatost. Staří Irové používali tis spolu s kýchavicí a hlaváčem k výrobě jedu, kterým se napouštěly hroty šípů a kopí. Tis také nazývali "rakev vinné révy", protože z jeho dřeva se vyráběly soudky na víno. V Bretani se dodnes říká, že kořeny hřbitovních tisů vyrůstají z úst pohřbených. Smrtonosnost tisu umocňuje i to, že z jejich dřeva se vyrábějí nejlepší luky.

V minulosti se tisu užívalo jako léku při hadím uštknutí, vzteklině a také pro vyvolání potratu. Uvádí se, že smrtelná dávka pro dospělého člověka je 50 g tisového jehličí. Jedinou nejedovatou částí rostliny je zralý nepravý míšek, který je sladký a červený. Jed rostliny může být nebezpečný i pro domácí zvířata, značně citliví jsou především koně, osli a skot.

KDO BYLI KELTŠTÍ DRUIDOVÉ?

Keltové v době svého vrcholného rozkvětu (přibližně r. 400 př. n. l. až 0) obývali prakticky celý evropský kontinent. Byli indoevropským národem - šlo tedy o potomky přistěhovalců z oblasti severní Indie, kteří přišli společně v několika vlnách s předky Germánů, Slovanů i dalších národů. Byla to však právě oblast střední Evropy severně od Alp (a tedy i česká kotlina), kde se tento národ usadil a z kočovníků proměnil v zemědělce.

Slavný císař Julius Caesar píše ve svých Zápiscích o válce galské o třech skupinách keltských kněží. První z nich byli vatové, kteří se zabývali zařikáváním a přírodní filosofií. Druhá skupina, bardové, oslavovali hrdinské činy bohů a lidí v básních. Třetí, nejvyšší stupeň keltského kněžstva, tvořili druidové, jejichž postavení bylo kombinací šamana, kněze, lékaře, filozofa, soudce a proroka. Tyto tři skupiny se odlišovaly i barvou oděvu. Zatímco vatové se odívali do zelené a bardové do modré, druidové nosili bílou, symbol čistoty.

Všichni dohromady byli označováni jako aes dana - učený lid a požívali ochrany a výsad v jiných zemích vyhrazených jen nejvyšším panovníkům. Univerzálnost znalostí a umění druidů byla tak velká, že nelze mluvit jen o keltských kněžích. Jejich funkce ve společnosti byly také velmi rozmanité - kromě náboženských záležitostí a kalendáře plnili roli královských rádců, nejvyšších soudců, lékařů a léčitelů, přírodovědců, stavitelů. O jejich schopnostech předvídat budoucí děje není pochyb.

K tomuto umění však druidové dospívali po mnoha letech usilovného učení a zasvěcování. Podobně jako v jiných učeních i zde fungoval systém mistr-žák. Druidové si své žáky vybírali bez ohledu na jejich původ a můžeme se jen dohadovat, podle jakých kritérií, neboť jejich žáky se stávali jak mladí příslušníci aristokracie, tak i synkové z chudých rodin. Dosažení základního stupně znalostí, kdy žák po zasvěcení mohl fungovat jako druid, trvalo zhruba dvacet let. To však neznamená, že tím jeho učení skočilo - druidové se učili po celý svůj život. Když dosáhl adept vrcholu znalostí od svého učitele, sebral se a vydal na cestu k dalšímu kmeni, kde jej přijal nový učitel. Na své učení měli druidové relativně dostatek času, dožívali se totiž nápadně vysokého věku, prý někdy dvoj až trojnásobného, než bylo v kraji zvykem. Zcela jistě v tom měla prsty jejich neobyčejně dobrá znalost fungování lidského těla a nejrůznějších léčebných metod a bylinných směsí.

Existuje však možná ještě jeden klíč k jejich dlouhověkosti a tím je zvláštní soubor tělesných a duševních cvičení, který se nazýval *wyda*. Tato nauka je ve svých hlavních bodech velmi podobná józe a to jak jednotlivými cviky, tak i svou filosofií. Je možné, že *wyda* i jóga mají stejné indoevropské kořeny, ale stejně tak je možné, že druidové prostě došli svojí vlastní cestou k obdobným výsledkům. Každopádně *wyda* pracuje s cviky soustředěnými na energetická centra v lidském těle (čakry) a napomáhá k volnějšímu a harmoničtějšmu průtoku energie těmito centry. Celé cvičení *wyda* je orientováno na lepší sepestí člověka s jeho okolím. Je velká škoda, že dnes je velkou módou hledání duchovní cesty ve východních filosofiích, které jsou přeci jenom "šité na míru" asijským národům, přičemž pomíjíme možnosti hledání vlastních evropských kořenů. Je pravda, že nejsou tolik známé, zachovalo se navenek z nich málo, je však jisté, že byly přinejmenším stejně dokonalé jako ty východní.

VELKÁ ÚCTA A MOC DRUIDŮ.

Druidové požívali v keltské společnosti neobyčejné úcty. Bylo pravidlem, že nenosili žádnou zbraň, nepotřebovali ji prostě. Na shromážděních směl promluvit první druid ještě před králem. Jediné slovo druida mělo moc zastavit válečné tažení, což zní sice fantasticky, ale zmiňují se o tom několikrát antičtí autoři, jako např. Diodóros Sicilský (60 - 30 př. n. l.): Častokrát, když se vojska přiblíží jedno k druhému v bojovém postavení a meče jsou taseny a kopí napřažena, tito lidé vyjdou mezi ně a zastaví bitvu, jako by nějak očarovali divoká zvířata.

Moudrost druidů byla známá po celém antickém světě a například řečtí filozofové o druidech s úctou říkali, že to jsou nejmoudřejší lidé na světě. O podstatě jejich učení

se toho navenek ví velice málo, ale není pravda, že vůbec nic. Sami druidové ve své době hovořili o svém učení jen velmi málo. Jejich nauky byly tajné a oni sami na naléhavé otázky odpovídali velmi lapidárně, jak např. zaznamenal řecký spisovatel Diogenés Laertios (3. stol. př. n. l.): „Učíme, že je třeba ctít bohy, nepáchat nepravosti a vždy se chovat čestně“.

FILOZOFIE DRUIDŮ.

Filozofie druidů byla na svoji dobu nesmírně pokroková a jistě nám velmi sympatická. Druidové učili, že největším zázrakem na světě je život, že povinností lidí je chránit všechny živé tvory (mezi které řadili i stromy). Mezi základní kameny jejich učení patřilo poznávání světa kolem sebe a hledání harmonie mezi člověkem a jeho okolím - proto např. neuznávali a nestavěli monumentální chrámy a stavby, jejich svatyně byly zasazeny vždy uprostřed nerušené přírody. Druidové učili, že lidská duše je nesmrtelná a po fyzické smrti přechází do jiného těla.

MYLNÉ TVRZENÍ O DRUIDECH.

O druidech se však dodnes traduje několik velmi zakořeněných mylných tvrzení, která se opakují tak často, až se dostala i do učebnic a odborných publikací. Druidové nikdy nebyli krutí tyranové podnikající denně obřady s lidskými a zvířecími oběťmi - to je nesmysl, který přímo odporuje jejich životním postojům. Samozřejmě tehdy existoval trest smrti a ten býval vykonáván rituálně, právě kvůli usmíření bohů.

Také představa, že druidové upalovali své oběti v obrovských figurínách z proutí je nesmyslná - není to fyzicky ani možné a zřejmě tato představa vznikla nepochopením jedné známé keltské pověsti, v níž hlavní hrdina (obdoba řeckého Odyssea) uniká svým nepřátelům v "domě z železného proutí", který předtím svým bojovým zápallem rozžhavl.

Velmi často tradovaným omylem je také představa druidů sbírajících o šestém dnu po novoluní jmelí z posvátných dubů zlatým srpem, když předtím obětovali dva bílé býky. Tuto naivní představu o druidech napsal jako první Plinius st. ve svém díle *Naturalis historia* a po něm ji slepě opakovalo mnoho dalších autorů. Nikomu přitom nevadí, že pravé (a tedy léčivé) jmelí roste pouze na jehličnanech, zatímco na dubu roste jiný cizopasník - ochmet. Plinius však věděl, že dub je nejposvátnějším keltským stromem a jmelí jednou z nejposvátnějších bylin - a tak obě spojil. Zlatý srp nebyl nalezen v jinak bohatých keltských nalezištích ani jeden, oproti nespočetným železným, které na rozdíl od zlata podléhají korozi dosti rychle. A obětování bílých býčků? Všechna bílá zvířata Keltové považovali za posvátná, možná právě proto, že jsou bílé odchylky dosti vzácné a kde by je asi pořád brali, kdyby je zabíjeli jako obětinu hned po dvou?

Druidové nikdy své učení nezapisovali a všechny poznatky předávali svým žákům ústně. Z této tradice vznikl jeden z velkých omylů historie, že prý Keltové neznali písmo. Keltové písmo znali a používali, jak o tom svědčí např. voskové psací tabulky a rydla nalézané hojně i na našich oppidech (bývalých keltských městech).

Málo se ví, že např. i tolik opěvovaný irský světec sv. Patrik se chlubil tím, že spálil na 400 pohanských knih. Druidové, přestože tedy písmo dobře znali, však přísně zakazovali cokoliv ze svého učení zapisovat. To mělo hned několik velice pádných důvodů. Jednak šlo o učení tajné a psané věci lze snadno ukrást. Druhý důvod musíme hledat v keltské životní filozofii: nic na světě není neměnné a zapsáním se z každé věci snadno stane dogma. A konečně třetí důvod spočíval v tom, že některé poznatky jsou prostě písmem nesdělitelné. Nevěříte? Zkuste si poslechnout nějakou nádhernou hudbu a srovnejte si tento zážitek s pohledem do notových osnov.

Z výše uvedeného je zcela jasné, že druidové byli naprosto výjimečnou skupinou lidí, oprávněně požívajících nejvyšších výsad a úcty. Zcela zřejmě dosahovaly jejich znalosti takové úrovně, že se svým současníkům museli jevit jako téměř nadpřirození. Z dochovaných historických spisů, ale i pověstí a tradic však lze vyčíst i více.

CO VŠECHNO UMĚLI?

Druidové podle shodného mínění jejich současníků uměli velmi dobře a přesně předvídat budoucnost a zřejmě ji i ovlivňovat. Uměli prý brát na sebe podobu různých zvířat i lidí (umění davové sugesce?). Uměli prý pronikat k podstatě věcí a poznat pravou příčinu různých dějů. Později byli právě kvůli těmto svým schopnostem velmi krutě pronásledováni.

ZLOMENÍ MOCI KELTŮ.

Zlomení moci druidů se stalo klíčovou otázkou nastolení římské moci v západní Evropě. Neblaze tak proslul císař Tiberius, který nejen, že vydal pokyn k vyvraždění druidů, ale šel tak daleko, že nařídil popravu každého, kdo ukrýval keltského kněze, pomáhal mu nebo ho jen znal a neoznámil římským úřadům. Takový provinilec byl popraven i s celou rodinou a vyvlastněn jeho majetek. Ve středověku pronásledování nositelů druidských tradic pokračovalo neztenčenou měrou především ve jménu šíření křesťanství.

Vydal Národní lesnický institut, odbor Olomouc u příležitosti Oslavy lesa na Floře